Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

42

JOI, 17 OCTOMBRIE
1968, ANUL II (56)

Atent!
ÎN EDIȚIA a II-a A CONCURSULUI
MINITEHNICUS
Hora vitejilor
REVANȘA
DUNĂREA ALBASTRĂ
NOU! MICROENCICLOPEDIE

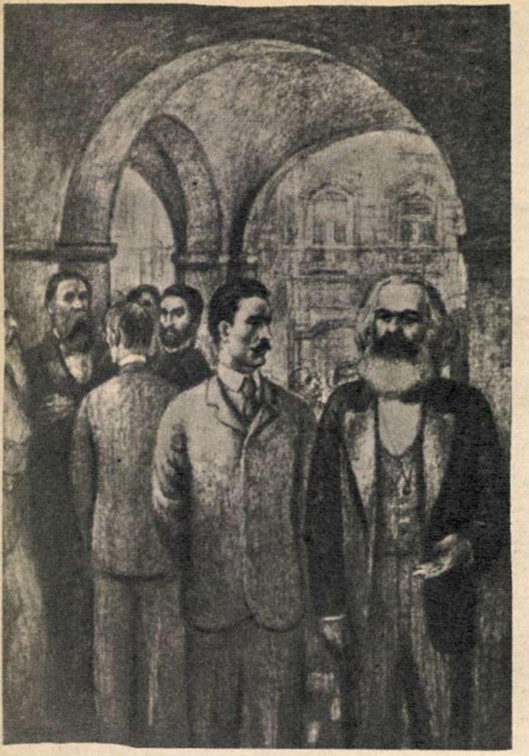

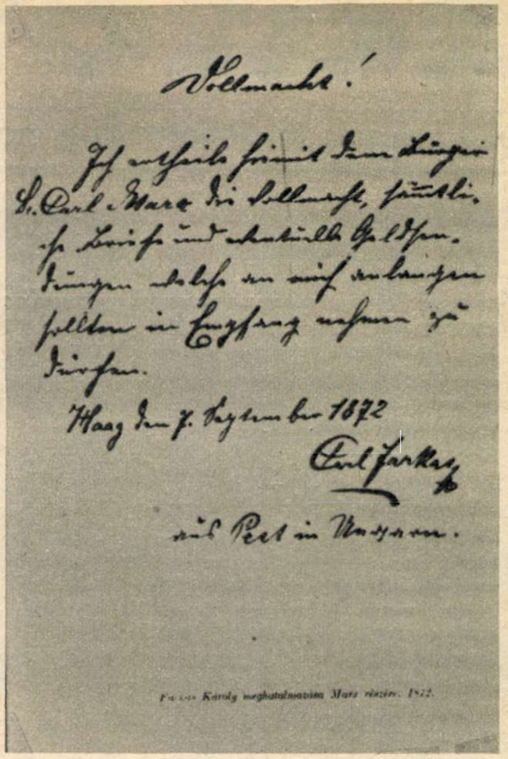

Vollmacht!

Ich ertheile hiermit dem Bürger Dr. Carl Marx die Vollmacht, sämtliche Briefe und eventuelle Geldsendungen welche an mich anlangen sollten in Empfang nehmen zu dürfen.

Haag den 7. September 1872

Carl Farkas

aus Pest in Ungarn.

Farkas Károly meghatalmazása Marx részére. 1872.

Facsimilul de mai sus reprezintă o scrisoare a lui Carol Farcaș, unul dintre conducătorii Asociatiei generale a muncitorilor din Timișoara, de la a cărei înființare s-au împlinit 100 ani. Conducătorii acestei asociații întrețineau legături personale cu marii dascăli ai proletariatului — Marx și Engels. Desenul reprezintă una dintre întîlnirile lui Carol Farcaș cu Karl Marx.

ÎN MARMURA ISTORIEI

Emoționantă aniversare a două date memorabile: se împlinesc 100 de ani de la înființarea celei dintîi organizații muncitorești cu scopuri politice din țara noastră — Asociația generală a muncitorilor din Timișoara — și 75 de ani de la constituirea primului partid al proletariatului român — Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România.

Un secol de istorie este martor al drumului pe care proletariatul din țara noastră și mișcarea sa revoluționară l-au parcurs fără abatere de la nobilele idealuri ale proletariatului și umanismului, exprimîndu-și fidelitatea față de învățătura marxistă, nutrind o încredere nezdruncinată în virtuțile poporului nostru, în setea de dreptate și libertate a acestuia, în dorința fiecărui popor de a scutura jugul exploatării și a construi o lume mai bună, mai demnă, în care violențele și războaiele să rămînă o tristă amintire.

Un secol de istorie este martor al impresionantei realități atestînd că mișcarea noastră muncitorească și-a tras necontenit seva din cunoașterea aprofundată a vieții și idealurilor poporului român și, conștientă că țelurile luptei pentru libertate și dreptate socială sînt scumpe fiecărui popor, și-a manifestat în permanență solidaritatea cu oamenii muncii de pretutindeni, afirmîndu-se pe plan internațional ca un detașament puternic, activ, gata oricînd să acorde un sprijin frățesc, din toată inima.

Visul înaintașilor, visul acelor bărbați dîrzi și clarvăzători care au fost militanții revoluționari de la începuturile mișcării noastre muncitorești, din vremea de care ne despart trei sferturi de veac, a creării Partidului Social-Democrat al Muncitorilor din România, visul atîtor și atîtor muncitori de pe pămîntul nostru, care au înălțat, în acest secol zbuciumat, steagul libertății și dreptății, își găsește azi o splendidă și plenară întruchipare în Partidul Comunist Român, conducătorul înțelept al poporului, sub îndrumarea căruia înălțăm edificiul socialismului, luăm parte activ la viața internațională ca un stat recunoscut pentru consecvența manifestată în apărarea păcii, a securității colective.

Cele două date memorabile ne prilejuiesc așadar, nu numai evocarea plină de venerație a glorioaselor tradiții revoluționare ale mișcării noastre muncitorești, ci și un moment de însuflețitor bilanț al biruințelor dobîndite în lupta pentru consolidarea și neîntrerupta înflorire a socialismului în România, luptă inițiată, organizată și înflăcărată de existența în fruntea poporului a iubitului partid al comuniștilor.

Comuniștii români, conducătorii săi încercați, întregul nostru popor strîns unit în jurul partidului privesc cu mîndrie la lupta înaintașilor, la roadele ei bogate. Este mîndria pe care o însuflețesc realizările României socialiste, certitudinea într-un viitor pe măsura aspirațiilor poporului nostru liber, harnic, demn, prietenos, iubitor de pace.

Octav PANCU-IAȘI

Scrisoarea săptămînii

STELELE STADIOANELOR

De cîteva zile, dragă cutezătorule, printre filele caietelor tale și prin ceasurile dedicate învățăturii se furișează neodihnită vibrarea îndepărtată a unei flăcări simbolice. Culeasă cu lupa din însăși lumina soarelui, pe ruinele templului lui Zeus de la Olimpia, și după ce a străbătut mii de kilometri prin aer, pe apă și pe uscat, efigia multiseculară a olimpiadelor, a poposit zilele acestea la Ciudad de Mexico. Floarea sportivilor lumii, cutezătorii voinței și ai recordurilor și-au dat întîlnire la o grandioasă sărbătoare a tinereții, prieteniei și păcii.

Trimițîndu-vă gîndurile acolo, pe Stadionul Olimpic din apropierea străvechilor piramide ale Mexicului, urmărind cu emoție palpitantele dispute ale întrecerilor sportive, încurajîndu-i din inimă pe reprezentantii olimpici ai României, cîți dintre voi nu visează — în aceste zile — că sînt ei înșiși părtașii unor asemenea întreceri, făcînd să fluture pe catargul cel mai înalt al victoriei tricolorul patriei noastre.

Un vis cutezător, un vis pasionant, al multora dintre voi. Un vis la care cei care vă trimit săptămînal această revistă a voastră subscriu nu fără invidie. Depinde numai de voi, de preseverența și tenacitatea voastră, ca acest vis să capete acoperirea faptei.

Redacția «Cutezătorilor» trimite spre Mexic, în numele vostru, tuturor sportivilor lumii, o entuziastă urare de succes.

Cîți dintre voi vor binemerita aceeași urare, peste cîțiva ani, la viitoarele Olimpiade? Medaliile ne așteaptă. Să cutezăm.

Mihai Negulescu

Telex «CUTEZĂTORII»

- La ora cînd citiți aceste rînduri, deasupra continentelor evoluează cabina spațială «Apollo-7», lansată la Cape Kennedy, S.U.A. Ea efectuează o «repetiție» a zborului primilor oameni spre Lună. Cîteva amănunte: cei trei cosmonauți aflați pe bordul cabinei vor dormi în hamacuri. În locul proviziei de apă normală ei folosesc un aparat care o produce pe loc. În sfîrșit, legătura cu Pămîntul este asigurată, pe lîngă căile normale, și de către televiziune. Numele celor trei îndrăzneți: Walter Schirra, Donn Eisele, Walter Cunningham.

- *În fiecare săptămînă, «casa de cultură a automobiliștilor» din Moscova este asaltată de... copii. Aceștia nu sînt alții decît artiștii pe care spectatorii îi pot admira în spectacolul coregrafic intitulat «Anii de școală». În care joacă peste 300 de fetițe și băieți de vîrstă școlară. Timp de peste 2 ore durează desfășurarea celor 60 de numere din repertoriul pregătit de profesorul coregraf Vladimir Konstantinovski.*

START

în ediția a II-a a concursului

MINI tehnicus

Regulamentul de desfășurare a concursului Minitehnicus '69

1. Concursul se va desfășura între **15 octombrie 1968 — 15 aprilie 1969.**

2. La concurs poate participa orice pionier sau școlar, individual, sau în colectiv, în cadrul cercurilor tehnice pionierești din școli sau de la casele pionierilor. Se recomandă totodată participanților să facă parte dintr-un grup Minitehnicus-Cutezătorii. Apartenența la un asemenea grup, nu exclude însă participarea individuală.

3. Concursul va avea următoarele secții:

A. Radio-tehnică, electro-tehnică și automatică — ce cuprinde dispozitive electronice, aplicații ale celulelor foto electrice, dispozitive acționate electric, telecomunicații prin fir și fără fir, sisteme de control, avertizare, aparate radiofonice de orice tip, roboți etc...

B. Aero-navo modele precum și racheto și auto-modele — în care sînt cuprinse vehicule aeriene cu orice sistem de motor (electric, cu explozie, cu motor de rachetă) planoare, rachete propriuzise, vehicule acvatice de orice tip acționate electric, prin motoare cu explozie, motoare de rachetă cu comandă electrică (captive) sau teleghidate, vehicule terestre acționate pe aceleași principii.

C. Subiect la alegere — în care va fi apreciată originalitatea și fantezia constructorilor.

4. Participanții la concurs vor completa brevetul publicat mai jos, cu numele, adresa exactă, școala, clasa, localitatea, județul, secția la care participă (A, B, C), precum și obiectul pe care s-au decis să-l construiască. Aceste brevete vor fi expediate pe adresa redacției în plicuri purtînd mențiunea scrisă cu majuscule: CONCURSUL MINITEHNICUS pînă la data de 1 decembrie 1968 (data poștei).

Participanții în colectiv vor trimite brevetele completate de fiecare membru al colectivului, în același plic, pe care vor adăuga și mențiunea COLECTIV. Menționăm că un colectiv poate fi alcătuit din maximum 6 concurenți. Pentru o lucrare cu totul excepțională însă, care a necesitat un număr de participanți mai mare de 6, juriul are dreptul să nu țină seamă de limitarea numărului și să acorde totuși premiul colectiv tuturor.

Completarea brevetului reprezintă un angajament în ceea ce privește participarea cu obiectul sau obiectele anunțate. În cazul în care un participant individual sau colectiv schimbă construcția sau renunță la ea este insistent rugat să anunțe redacția printr-o scrisoare, maximum pînă la data de 1 ianuarie 1969.

5. **Obiectele vor fi trimise la redacție pînă la data de 15 aprilie 1969** (data poștei). Se recomandă trimiterea lor prin delegați ai Consiliilor județene și municipale sau călători ocazionali în București. În cazul în care sînt trimise prin poștă, participanții vor trebui să ia toate măsurile pentru ambalarea lor cît mai corespunzătoare spre a fi ferite de șocuri. Obiectul va fi însoțit de fișa tehnică (schemă, caracteristici, modul de funcționare, voltajul pe care-l suportă etc.).

(CONTINUARE ÎN PAG. 15-)

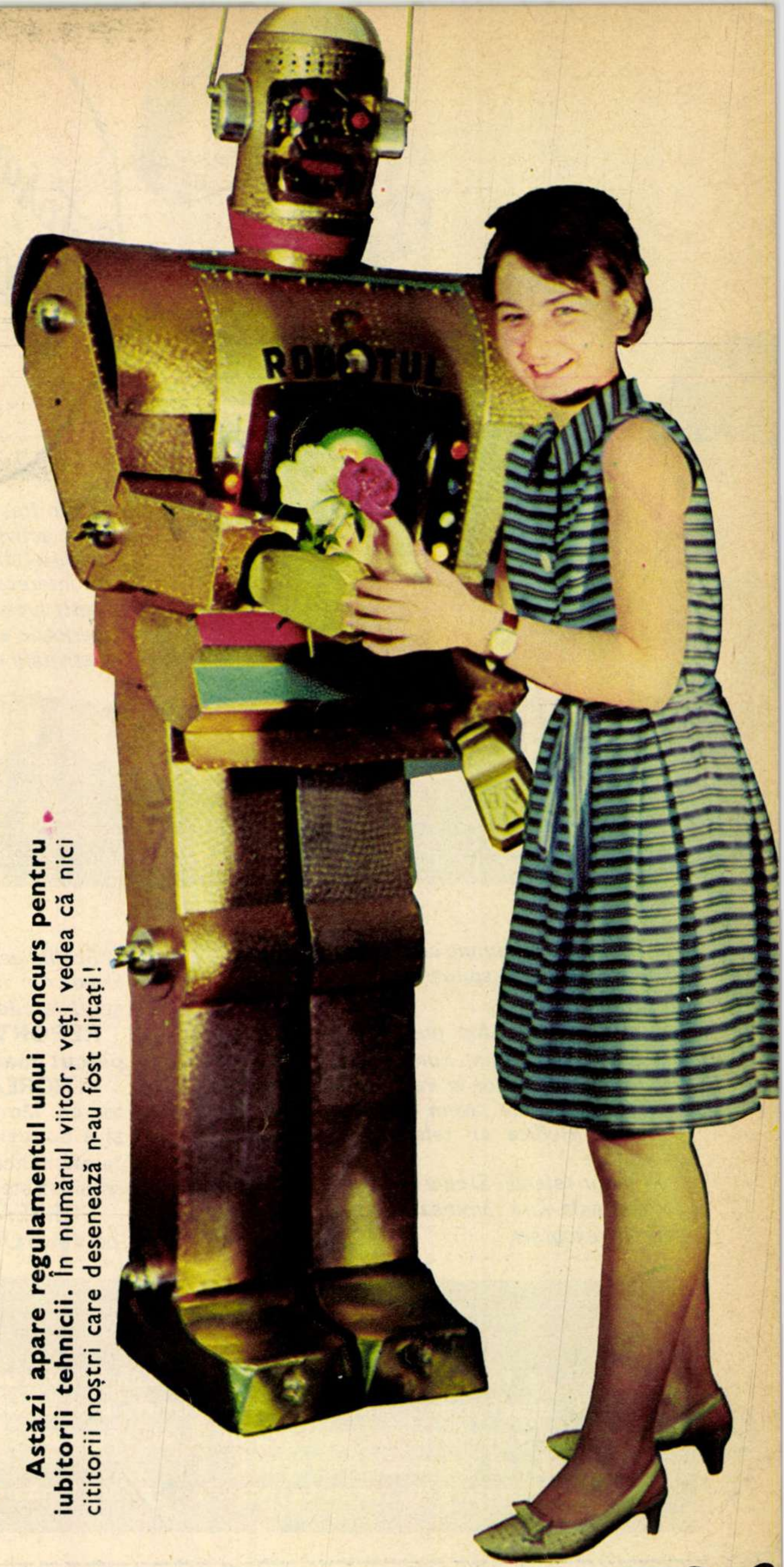

Astăzi apare regulamentul unui concurs pentru iubitorii tehnicii. În numărul viitor, veți vedea că nici cititorii noștri care desenează n-au fost uitați!

NU UITA !

- **Aurel Vlaicu, strălucit constructor și pilot, care a realizat primul avion construit în România (1910), era preocupat încă din copilărie de probleme și experiențe tehnice. Pe cînd era în clasa a VI-a a meșterit un mic model de motor magnetic.**
- **Pascal, ilustrul matematician și fizician francez, publică la vîrsta de 15 ani o lucrare despre secțiunile conice și demonstrează peste 100 de teoreme noi. La 19 ani (1642) inventează mașina de calculat.**
- **Th. A. Edison, unul dintre cei mai fecunzi inventatori ai lumii, își aranjează un laborator de chimie în pivnița casei părintești la vîrsta de 10 ani. La 15 ani devine un iscusit telegrafist.**
- **Henri Coandă, vestit inginer român, specialist în aeronautică, a realizat la vîrsta de 24 de ani primul zbor aeroreactiv în lume, cu un avion construit de el și propulsat cu un motoreactor.**

REVISTA
CUTEZĂTORII
BREVET
DE
PARTICIPANT
LA
CONCURSUL
MINI
TEHNICUS
NR.
1969
BUCUREȘTI

5 ÎNTREBĂRI

Detașamentul? Detașamentul sîntem noi toți!

Colega de bancă...

— CE FACI, vii mîine cu detașamentul la crîng? O să cîntăm, o să spunem poezii despre toamnă, o să ne jucăm...

— Mai întrebi? Am pus la cale și o glumă... dar e secret. Îți spun numai ție... Am o piele de urs, o să mă înfășor în ea și... ce-o să fie!

— Ce activitate avem după-amiază?

— Tine Rodica un referat... despre «Toamna în pădure›

— Iar un referat? Și cine vorbește, tocmai Rodica, ea care astă-vară rămînea în tabără cînd noi plecam în excursie.

Am tras cu urechea la un dialog. Cine nu știe? Sînt activități pionierești interesante și activități pionierești neinteresante. În fond totul poate deveni interesant. Depinde numai de felul în care privești lucrurile. Iată scopul pentru care acum, în perioada alegerilor pionierești, cînd se pun bazele activității viitoare, i-am rugat pe prietenii noștri de la Școlile generale nr. 8 și 23 din Ploiești și de la Liceul din localitatea Urlați, să ne răspundă pe scurt la cîteva întrebări.

REPORTER: Care este activitatea ce v-a plăcut mai mult și mai mult anul trecut?

VIȚIOREANU ȘTEFAN — cl. a IV-a: Șezătoarea. Mmm! Simt și acum gustul floricerelor și a boabelor fierte cu zahăr și nucă, pe care le-am mîncat atunci. Am ascultat și basme. Am împletit ștergători din foi de porumb.

CORNEA EMILIA — cl. a VI-a: Excursiile de pe Valea Oltului, de pe Argeș... au fost grozave.

REPORTER: Care dintre activități nu v-
plăcut?

BOGDĂNESCU ANCA — cl. a VII-a: An
trecut, într-o zi, am trecut și pe la Casa memoria
lă I.L. Caragiale, și pe la casa lui Hagi Prodar

Ar trebui să vorbim mai des despre frumusețea marilor prietenii, despre sinceritate, despre viață!

Toma Georgeta, lirică...

Dragă prietene!

După ce te-ai gîndit bine, completează brevetul (exceptînd, bineînțeles, data și semnătura), urmînd strict indicațiile cuprinse în paragraful 4 al regulamentului, decupează-l și trimite-l redacției.

În cazul în care lucrarea ta intră în concurs fiind funcțională, **chiar dacă nu vei lua nici un fel de premiu sau nu te vei număra printre primii 200 de participanți, vei primi înapoi brevetul datat, ștampilat și semnat de profesorul universitar EDMOND NICOLAU, președintele clubului MINITEHNICUS.**

Te rugăm încă o dată să chibzuiești bine dacă ai capacitatea și condițiile să construiești, obiectul propus, în așa fel încît brevetul trimis să exprime o realitate.

REVISTA CUTEZĂTORII
MINI TEHNICUS
BREVET

Nr./

ELEVUL.................................DIN LOCALITATEA ....JUDEȚUL.........
ȘCOALA ....CLASA.........A PARTICIPAT LA CONCURSUL MINITEHNICUS '69, LA
SECȚIA..................CU CONSTRUCȚIA ....
...
...
I SE ACORDĂ BREVETUL DE PARTICIPANT.
DATA...................
PRESEDINTE,

15 RĂSPUNSURI

La ordinea zilei

și pe la Muzeul de Istorie din oraș. A fost destul de obositor și nici n-am reținut prea multe lucruri. Altcumva trebuie să organizăm asemenea vizite.

REPORTER: Ce ai dori să înveți din activitățile pionierești?

VASILE DANIELA — cl. a VII-a: Despre viața marilor eroi ai poporului nostru. Despre îndrăzneala și spiritul de sacrificiu al oamenilor. Cum au fost dezlegate marile taine ale cosmosului.

POPESCU ANCA — cl. a VI-a B: Cum se face o colecție... de timbre, de ilustrate, de insigne etc.

REPORTER: Cum crezi că ar trebui să fie un colectiv pionieresc ideal?

TOMA GEORGETA — cl. a VII-a B: Nu știu cum să zic, dar simt că trebuie să fie așa, ca o familie.

OPRIȚA RODICA — cl. a VII-a: Vesel și serios și cu mulți sportivi buni... Mie îmi place foarte mult sportul.

REPORTER: Ce lipsește detașamentului vostru pentru a fi un astfel de colectiv ideal?

SCELEANU ION — cl. a VII-a: Eu știu? Poate că dacă am fi mai disciplinați la orele de curs...

GHINEA GEORGETA — cl. a VII-a: Poate că dacă am învăța și mai bine — și am avea idei mai frumoase...

Aici ancheta noastră a luat sfîrșit. Răspunsurile unora dintre interlocutori le găsiți în dreptul fotografiei lor. Concluzii? Noi am pus 5 întrebări ce ni s-au părut foarte actuale acum (și numai acum?) pentru activitățile voastre pionierești. Cele 15 răspunsuri primite sînt de fapt o pledoarie pentru pasiune, fantezie, inventivitate, tinerețe.

Lidia NOVAC

Haideți să discutăm și noi odată pe larg despre farfuriile
astea zburătoare!
Poate întîlnim un om de știință!

anait Eduard, sau neastîmpl cunoașterii.

Nuuu! N-avem voie să ne plictisim, cînd sînt atîtea lucruri interesante de făcut!

Tătaru Mircea, un om cu convingeri ferme.

Fotbal! Vreau fotbal! Dacă am învăța și cîteva fente de joc n-am mai mînca bătaie de la alte clase...

Neagu Constantin, la trup mic, la suflet mare!

Totul e să ai o idee! O idee mai altfel decît cele obișnuite!

Bostan Gabriela, ascultînd muzica ideilor...

Cutezătorii printre noi

URMĂRIREA

Scenariu după o corespondență din partea lucrătorilor miliției din municipiul Cluj.

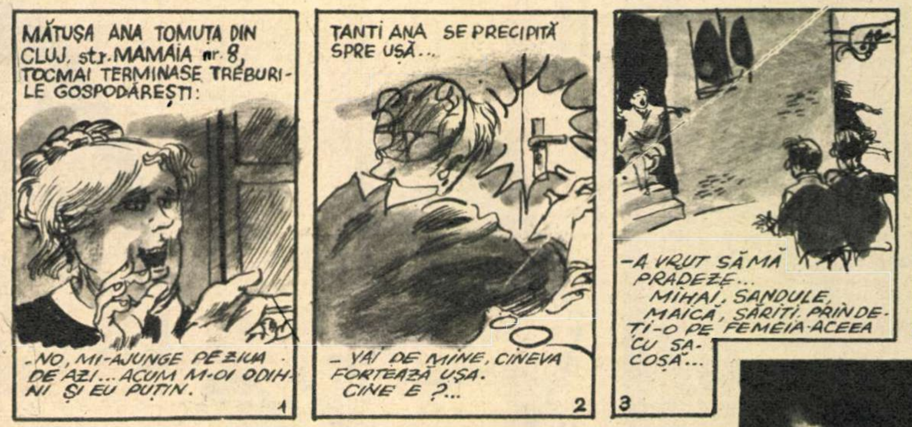
MĂTUȘA ANA TOMUȚA DIN CLUJ, str. MAMAIA nr. 8, TOCMAI TERMINASE TREBURILE GOSPODĂREȘTI:
-NO, MI-AJUNGE PE ZIUA DE AZI... ACUM M-OI ODIHNI ȘI EU PUȚIN.
1
TANTI ANA SE PRECIPITĂ SPRE UȘĂ...
- VAI DE MINE, CINEVA FORȚEAZĂ UȘA. CINE E ?...
2
3
-A VRUT SĂ MĂ PRADEZE... MIHAI, SANDULE, MAICĂ, SĂRIȚI, PRINDEȚI-O PE FEMEIA ACEEA CU SACOȘĂ...

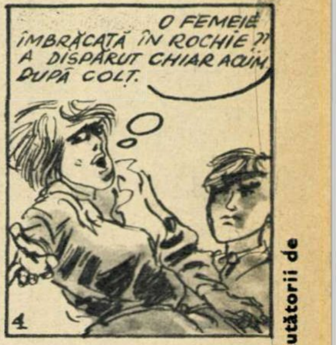
O FEMEIE ÎMBRĂCATĂ ÎN ROCHIE?! A DISPĂRUT CHIAR ACUM DUPĂ COLȚ.
4

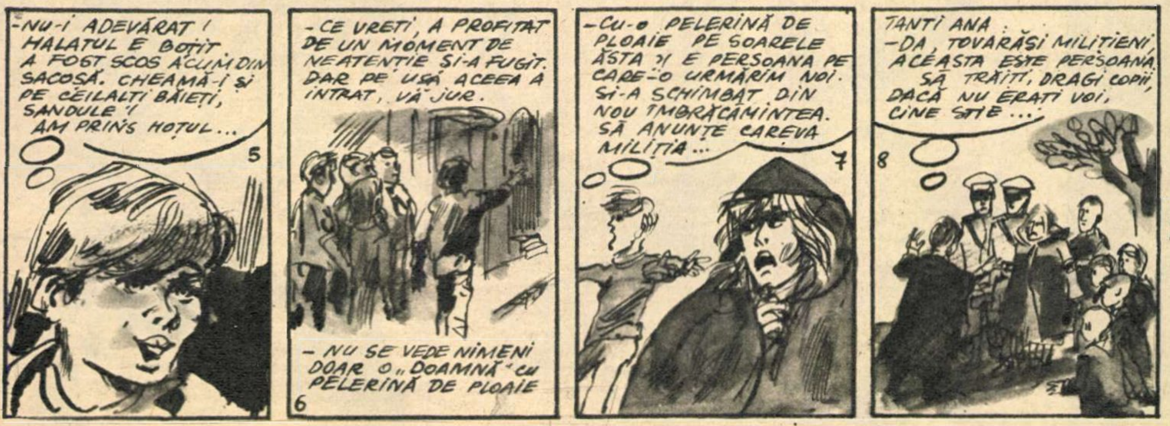
-NU-I ADEVĂRAT! HALATUL E BOȚIT. A FOST SCOS ACUM DIN SACOȘĂ. CHEAMĂ-I ȘI PE CEILALȚI BĂIEȚI, SANDULE! AM PRINS HOȚUL...
5
-CE VREȚI, A PROFITAT DE UN MOMENT DE NEATENȚIE ȘI-A FUGIT. DAR PE UȘA ACEEA A INTRAT, VĂ JUR.
- NU SE VEDE NIMENI DOAR O „DOAMNĂ" CU PELERINĂ DE PLOAIE
6
-CU-O PELERINĂ DE PLOAIE PE SOARELE ĂSTA ?! E PERSOANA PE CARE-O URMĂRIM NOI. ȘI-A SCHIMBAT DIN NOU ÎMBRĂCĂMINTEA. SĂ ANUNȚE CAREVA MILIȚIA...
7
TANTI ANA
-DA, TOVARĂȘI MILIȚIENI, ACEASTA ESTE PERSOANA.
SĂ TRĂIȚI, DRAGI COPII, DACĂ NU ERAȚI VOI, CINE ȘTIE...
8

▲ EPILOG:

Împreună cu pionierele Doroți Nastasia de la Liceul nr. 12 și Balog Ecaterina de la Școala generală nr. 7 care s-au distins într-o împrejurare asemănătoare, eroii noștri au fost premiați și felicitați pentru cinstea și curajul de care au dat dovadă. Îi felicităm și noi, urîndu-le totodată sănătate și spor la învățătură în noul an școlar.

(Urmarea la povestirea «Căutătorii de comori» în numărul 43).

Scenariul nostru ia SFÎRȘIT. Nu însă înainte de a dezvălui numele adevărat al eroilor care prin agerimea lor au ajutat la prinderea infractoarei E.B. în orașul Cluj. Ei se numesc: ILIEȘ SANDU, anul I liceul economic; KULCSAR MIHAI, pionier, cl. a VI-a, Liceul «Gheorghe Barițiu»; BARABAȘ FRANCISC, cl. a VIII-a, Liceul nr. 15, Cluj; KULCSAR ANDREI, cl. a IX-a, Liceul «Gheorghe Barițiu»; FOGAROȘI ȘTEFAN, cl. a X-a, Liceul nr. 15, Cluj; KULCSAR LUDOVIC, cl. a XI-a, Liceul «Gheorghe Barițiu»

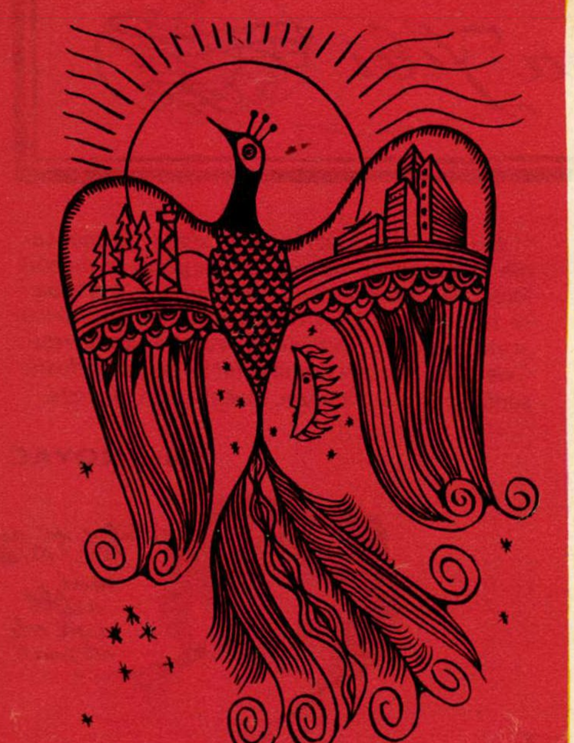

Măiastra

Umblă prin destin de codru
românesc, făptură cu trupul
zeesc. Pasăre e? Cîntec e? Dor
călător? Pune geană de zare-n
priviri — tuturor. Vine de demult.
Vine de peste veac. De peste lume.
Are nume și n-are nume. În zbor
își stinge setea. În umede creste.

Și este pasăre. Și este cîntec. Și nu
este. Și toate îi seamănă. Și toate
o știu. Și toți o așteaptă. De unde
atîta lumină tînără și dreaptă,
peste păduri, peste cetăți, peste plai,
peste nemuritoare țara lui rai?

Pasăre, floare, cîntec, genune,
pînă la soare, dincolo de soare,
ia-ne și du-ne. Arde sufletul.
Cuvîntă piatra. Plînge izvorul. Au
învățat cîntecul, lumina și zborul.

Cine ești pasăre? Cine ești gîndule,
făptură măiastră, că te aștept
în fiecare dimineață, să-mi joci
cu aripi de foc la fereastră?

PETRE GHELMEZ

HORA VITEJILOR

Povestire de **AL. MITRU**

Cu pași repezi, zornăindu-și sabia, Pavel coborî pe scări, pînă în mijlocul curții podite cu piatră a castelului său din Timișoara. Cînd se ivi el, între oșteni se stîrni un freamăt:

— A venit, Pavel... Pavel e aici...

Cu toate că ajunsese de mai mulți ani la rangul de comite și deci de voievod al Banatului, oștenii continuau să-i spună pe nume, așa cum îl știau ei și cum îi plăcea de altminteri și lui. Pentru că, la început, Pavel nu fusese, ce-i drept, decît un biet «fecior» la o moară din Ciucea și apoi oștean de rînd care se ridicase numai și numai datorită deosebitelor lui merite pe cîmpul de luptă.

— Unde e solul? întrebă Pavel.

Dintre oșteni, se desprinse un bărbat tînăr, cu o barbă bălaie și un arc mare pe umăr. Ținîndu-și calul de frîu, înaintă și spuse:

— Mă trimite măria sa voievodul Ardealului, Ștefan Batory, să te înștiințez că peste noi au năvălit turcii în frunte cu cei doi frați: Ali-beg și Iskender-beg...

— Sînt unul mai crud decît celălalt, rosti cineva din mulțime.

Vîntul începuse să sufle, aducînd cu el frunze pălite, smulse din copaci. Noaptea era adîncă, întunecată și răsunătoare ca un clopot. Din depărtare se auzi cîntecul ascuțit al unui cocoș, căruia îi răspunseră îndată alții. În lumina pîlpîitoare a torțelor, Pavel văzu că solul avea veșmintele sfîșiate și brațul stîng prins într-o legătură de pînză, care trebuie să fi fost cîndva albă, dar acum era înnegrită de sînge și praf.

— Turcii au pustiit totul! urmă oșteanul. Au luat cu ei o mulțime de fete și copii. Atîta pîrjol au făcut, încît în unele locuri și noaptea se vede ca ziua. Cu toate că ne-au sărit în ajutor o ceată de moldoveni și una de munteni, otomanii ne-au copleșit cu numărul lor, și-am fost siliți să ne retragem...

— Atunci să pornim, numaidecît, în ajutorul fraților noștri, hotărî Pavel.

— Dar nici voi nu sînteți decît o mînă de oameni, se îngrijoră căpetenia juzilor cetății. Mai bine să se sune buciumele și să se aprindă pe culmi focurile de vestirea primejdiei. Să se adune toți bănățenii...

— Să mai întîrziem? Dar pentru ce, rîse Pavel, cînd fiecare bănățean face în luptă cît cel puțin cinci năvălitori. Și — dacă le voi da și cîte două arme fiecăruia dintre ei — vor prețui cît zece. Apoi știu că vor trebui să se teamă de noi Ali-beg și Iskender-beg, de vreme ce sîntem, de fapt, de zece ori mai mulți decît părem!

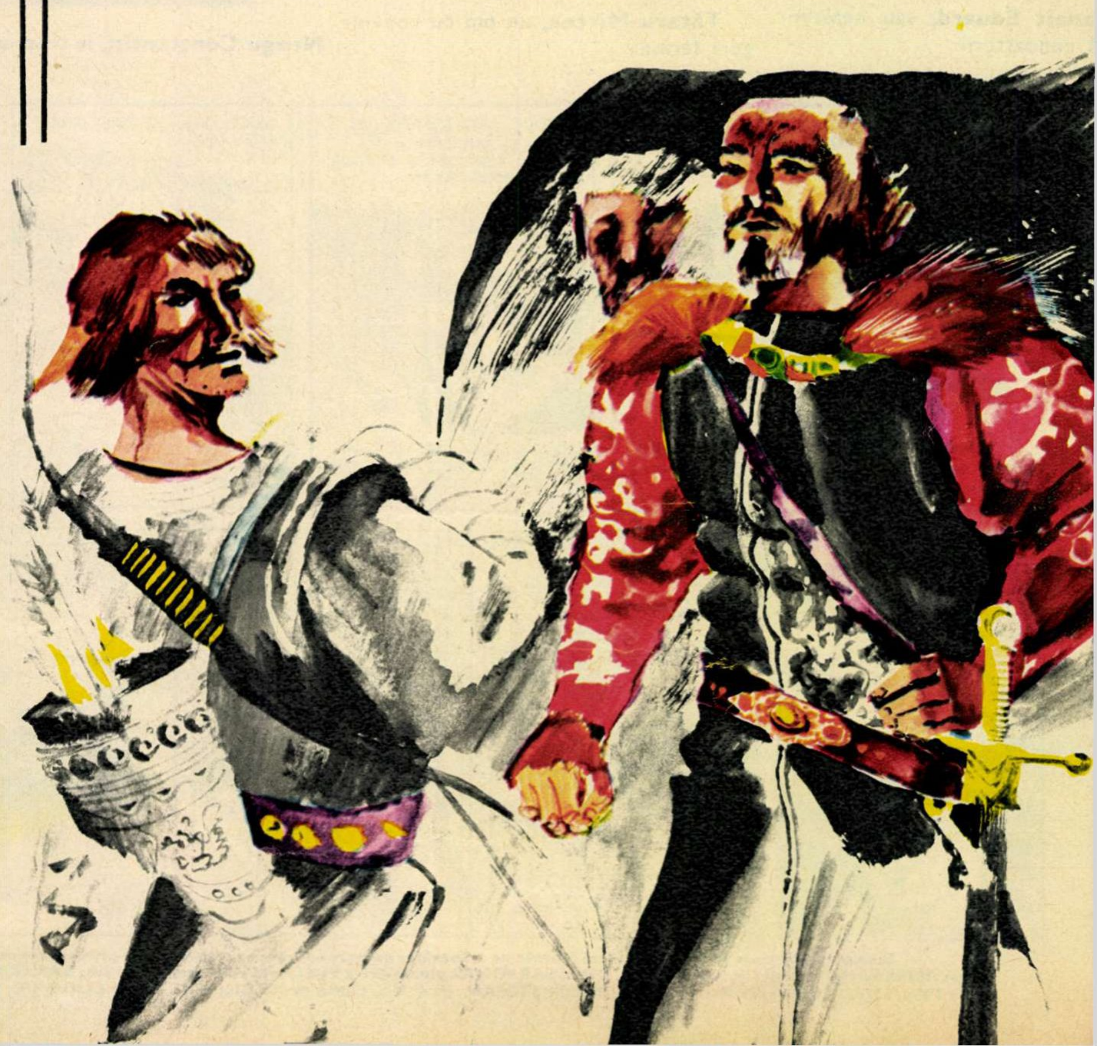

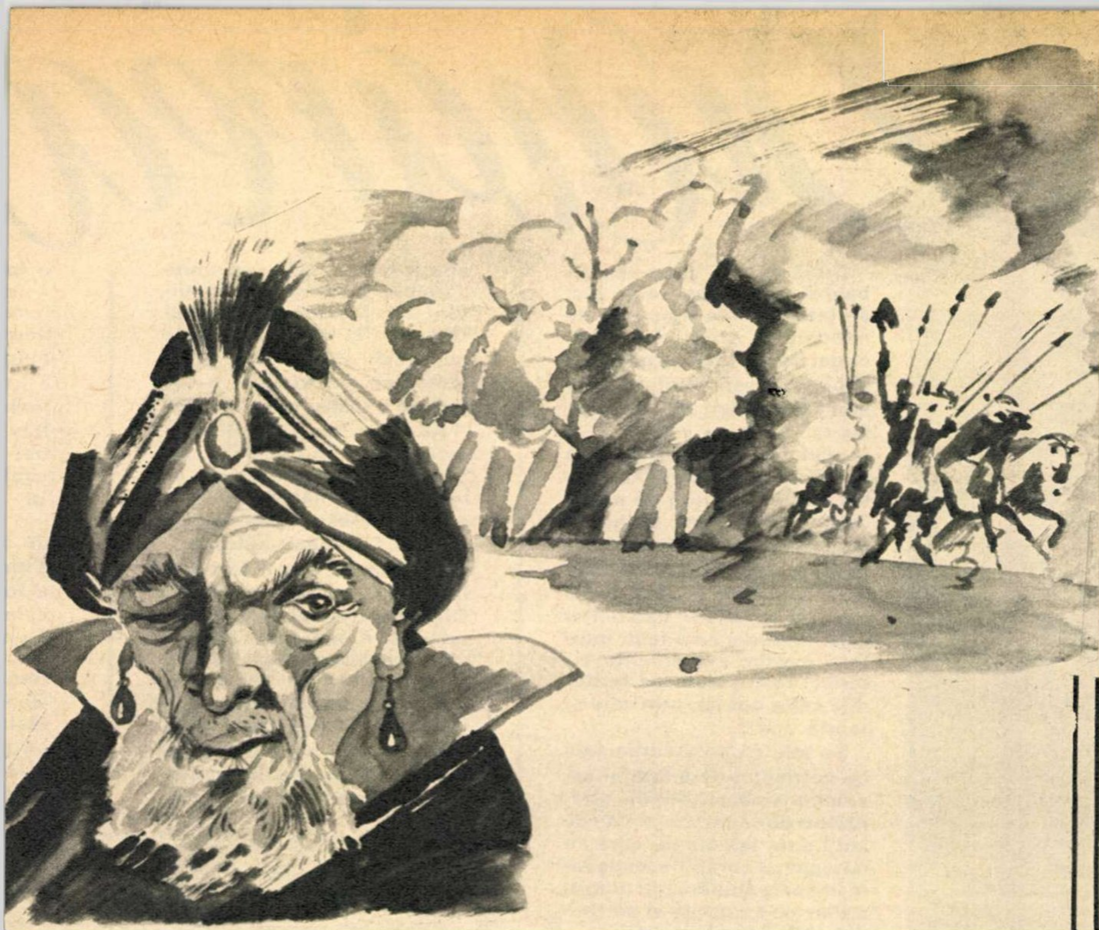

În curtea castelului, un hohot uriaş de rîs izbucni între temuţii oşteni ai lui Pavel.

Comitele era atît de înalt, încît, deşi se afla pe lespezile ogrăzii în rînd cu ceilalţi, cine nu-l cunoştea ar fi putut crede că se găsea călare. Se spunea despre el că era cel mai voinic bărbat dintre toţi cîţi se născuseră pe pămîntul valah.

— Are dreptate, măria sa Pavel! strigară veseli oştenii. Să se teamă de noi blestematul de Ali-beg şi nu mai puţin blestematul său frate Iskender-beg.

Nu trecu mult şi, după ce se împliniră toate poruncile comitelui valah, într-un iureş îngrozitor, caii se avîntară pe porţile Timişoarei, îndreptîndu-se către Cîmpia Pîinii (numită astfel pentru că acolo se cultivau numai grîne) unde îi vestise solul că se înfruntau cele două oşti.

Într-acestea, pe Cîmpia Pîinii totul se apropia de sfîrşit.

— Acum, doar în cîteva ceasuri, îi vom nimici pe ghiauri, spunea Ali fratelui său Iskender.

— Abia aştept să-i tragem în ţeapă pe toţi, în frunte cu Batory. Nu vom cruţa pe nimeni, rîse, parcă muşcînd, Iskender.

Numai că, dintr-o dată, în toiul acestei depline mulţumiri, un chiot năprasnic se auzi şi un nor mare de praf, ca fumul deasupra unei păduri care arde, începu să se ridice din zări. Şi tot atunci, se ivi înaintea lor un timargiu călare, într-o goană atît de turbată, încît, numai cu greu şi sîngerîndu-i gura calului cu zăbala, îl putuse opri. Sări de pe cal, căzu în genunchi, şi după ce sărută vîrful îndoit al cizmei de saftian al lui Ali-beg, gîfîind, grăi:

— Valahul Pavel cu bănăţenii... le vin ghiaurilor în ajutor...

Pe faţa urîtă şi aspră, încadrată de o barbă rotundă, căruntă a lui Ali-beg, rînjetul se slei şi ochii lui galbeni, ca de tigru, începură să azvîrle scîntei.

— Vai nouă, se tîngui Iskender.

— Sîntem de cincisprezece ori mai mulţi decît ei! glăsui, încercînd să-şi facă singur curaj, Ali-beg.

Dar, fără să vrea, îndreptîndu-şi ochii către marginea zării, băgă de seamă că norul de praf se apropiase, cetele bănăţene pătrundeau în mijlocul ienicerilor şi chiotele se ridicau pînă la cer.

Transilvănenii, văzînd că au primit ajutor, îşi încordară cele din urmă puteri. Ceata de moldoveni ca şi aceea de munteni nu se lăsară mai prejos.

Lupta dură pînă în zori. Cînd totul se sfîrşi şi turcii fuseseră învinşi, risipiţi şi zdrobiţi, Pavel se îmbrăţişă cu voievodul Transilvaniei, Ştefan Batory.

Oştenii aclamau:

— Pavel!... Pavel Viteazu!... Trăiască bănăţenii!...

Şi, potrivit dorinţei lui Pavel — după ce locul fusese curăţat de cei răpuşi şi răniţii primiseră îngrijirile de trebuinţă — se întinse acolo, pe Cîmpia Pîinii, în acel an de pomină 1479, o horă mare.

În slăvi se ridica, încet, încet, soarele, într-o revărsare de aur roşu şi lumină. Fluierele şi cimpoaiele transilvănenilor, moldovenilor, muntenilor şi bănăţenilor cîntau. Şi în mijlocul acelei măreţe hore — ţinînd patru căpetenii otomane, două la subsuoară şi două în mîini — juca Pavel valahul, strigînd, în hohotele de rîs ale vitejilor, că îl pofteşte pe însuşi sultanul să joace astfel bătuta împreună cu el. Ceilalţi prizonieri şedeau, în vremea asta, în genunchi, îşi smulgeau bărbile şi se milogeau lui Pavel pentru iertare.

Iar sultanul, la rîndul său, auzind de prăpădul acesta, se spune, chiar într-un cîntec turcesc, că ar fi purtat o săptămînă întreagă numai veşminte întunecate, nu şi-ar mai fi tuns barba şi n-ar mai fi pus gura pe pilaf sau pe dulciuri, jurîndu-se să aibă grijă cît o trăi să nu dea niciodată ochii, pe cîmpul de bătaie, cu acest nebiruit erou bănăţean.

Ilustraţii: DEAC ION — CLUJ

Cutezătorii
VĂ RECOMANDĂ:

FILME

- Columna, o producţie a studioului cinematografic «Bucureşti», care ne va da prilejul să-i întîlnim, într-un film color, cinemascop, pe Richard Johnson, Antonella Lualdi, Ilarion Ciobanu, Amza Pellea, Florin Piersic şi alţi actori cunoscuţi şi îndrăgiţi. Acţiunea palpitantă a filmului te poartă în vremuri îndepărtate ale istoriei. ...Armatele romane asediază Sarmizegetusa... Iată-l pe Traian intrînd în incinta sacră, apoi înfruntarea cu mîndrul Decebal, moartea dramatică a regelui dac, apoi momentele intense ale unor aspre bătălii.

Un film cu multă mişcare, care îţi dă posibilitatea să urmăreşti procesul de formare a poporului român

- Minunata călătorie a lui Nils Holgersson — o producţie a studiourilor suedeze. Împreună cu Nils, cunoscutul personaj din povestea Selmei Lagerlöf, veţi porni într-o incîntătoare călătorie, din ţările calde pînă în nordul îndepărtat. Şi, fără îndoială, drumul în tovărăşia lui Nils va fi un prilej de meditaţie asupra raporturilor cu semenii.

- Filmul Lustragiul, o producţie a studiourilor greceşti, din care reproducem aici o imagine.
- Vă mai recomandăm două documentare, producţii ale Studioului Al. Sahia.

Timpul Brăilei — dedicat oraşului, care nu de mult, a împlinit vîrsta respectabilă de 600 de ani.

Căluşarii — un film despre tradiţiile legate de cunoscutul dans popular al căluşului.

Dunărea

EXCURSIE PE GLOB

①

Dunărea, ale cărei ape albastre și învolburate au fost cîntate în toate timpurile de nenumărați poeți și a preocupat deopotrivă pe geografi și biologi, este unul din cele mai mari fluvii din Europa. De la izvoarele sale și pînă la vărsare în Marea Neagră ea își croiește singură zbuciumatul său drum pe o distanță de 2 900 km, strîngînd apele a peste 120 de afluienți de pe o suprafață de 817 000 km², brăzdînd teritoriul a 8 țări. De-a lungul existenței sale milenare ea a fost martora multor evenimente istorice desfășurate pe teritoriile celor opt țări prin care-și poartă apele.

Se știe că pe valurile sale au cutreierat de-a lungul secolelor ambarcațiunile diferitelor popoare. Cu 1 200 de ani î.e.n., fenicienii, care au navigat cu corăbiile lor ușoare în apele Dunării, au numit-o Phison. La gurile ei au fondat chiar cîteva așezări.

Mai tîrziu, prin secolul VII î.e.n. poetul grec Hesiod a numit-o, pentru prima oară, Istros. Aceeași denumire i-a dat-o și Herodot, părintele istoriei, care i-a vizitat gurile prin anul 450 î.e.n. Apoi, romanii au latinizat-o în Ister și au păstrat-o în vorbirea și scrierea lor ori de cîte ori voiau să amintească de Dunărea de Jos. Abia după ce au săpat drumul pe malul drept, la Cazane, și au construit podul de pe Dunăre, ei au numit partea de apus a fluviului Danuvius. Acest nume a fost găsit săpat pe o piatră datînd din anul 201 al erei noastre, aproape de izvoarele Dunării, la Donaueshingen, pe teritoriul Republicii Federale a Germaniei.

...Din munții Schwarzwald (Pădurea Neagră), situați în Republica Federală a Germaniei, de la 1 000 m altitudine, izvorăște pîrîul Brigach, care, foarte aproape, se unește cu Breg. Amîndouă pornesc la un drum tumultuos pe o lungime de 30 km ca apoi să se unească la Donaueshingen, lîngă castelul Furstenberg, cu un al treilea pîrîu, Donau, care vine dinspre nord. Din acest punct, cele trei pîraie contopite iau numele de Donau (Dunărea).

Pornind vijelios spre răsărit, Dunărea primește în dreptul orașului Ulm (orașul în care s-a născut marele fizician Albert Einstein) primul său afluent mai însemnat — rîul Iller, care vine din munții Alpi. Ulmul este, ca să spunem așa, primul oraș-port pe care-l întîlnim în drumul Dunării, pornind de la izvoare. De aici, din Ulm, pornesc spre Viena, pe calea apei, aparatele de radio, mașinile agricole fabricate de locuitorii săi. De altfel, în orașul Ulm se află unul dintre cele mai vechi monumente arhitectonice din lume — o catedrală construită pe la 1492.

Al doilea popas al Dunării este Regensburgul. Pînă aici Dunărea primește apele unui mare număr de afluenți care-i măresc considerabil debitul. Lățimea sa atinge acum 30 m, iar viteza curentului ajunge la 4—8 km pe oră. Din cauza albiei sale presărată cu numeroase praguri stîncoase navigația între Ulm și Regensburg se face numai cu ambarcațiuni mici.

Orașul Regensburg (vechiul Ratisbonne) are o istorie foarte veche. Întemeiat de împăratul roman Marc-Aureliu prin anul 170 el este cunoscut pînă azi ca un mare centru comercial pentru tipărituri, porțelanuri și țesături. La Regensburg Dunărea trece pe sub cel mai vechi pod de piatră, construit în anul 1135. Începînd de aici și pînă la Marea Neagră navigația se face normal, cu nave fluviale de mare capacitate. Puțin mai departe de Regensburg, în aval de orășelul Vishofen, întîlnim primul baraj de ecluze pentru navigație, precum și o uzină hidroelectrică. În sfîrșit, înainte de a părăsi pămîntul R.F. a Germaniei, în drum spre Austria, Dunărea trece prin apropierea orașului Passau. Ea are acum un curs foarte șerpuit, cu numeroase bucle. Tot pentru navigație

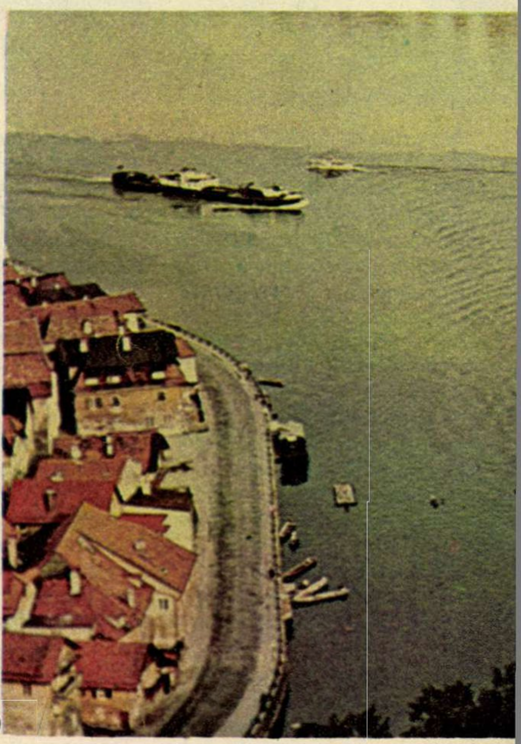

②

a fo
— îr
bara
năre
pele
3 k
mel
trav
trei
cap
în
ne
de
Tim
a fo
cele
Eur
gic.
tura
Ghe
Mai
cu
și
Aici

anu
a l
ling
val
lati
s-a
vol

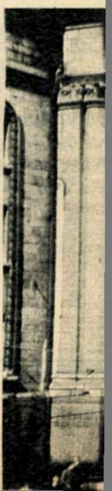

③

albastră

uit la Aschach
Linz — al doilea
ze. De aici, Du-
să-și poarte a-
nol ajungînd la
. Salutînd ulti-
ale Alpilor, ea
rima dintre cele
— Viena (Wien),
riei. Acest oraș,
iesc 2 milioa-
tori, se bucură
s trecut istoric.
e de ani Viena
la unuia dintre
ari imperii din
periul habsbur-
au studiat căr-
ca Samuil Micu,
incai și Petru
Mihail Emines-
nostru lingvist
extil Pușcariu.
Samuil Micu în

rima gramatică
mâne (Elementa
coromanae sive
scrisă cu litere
aici, din Viena,
alul începerii re-
1848 în întreaga

Austrie și tot de aici s-a aflat prima oară vestea prăbușirii, după o domnie de sute de ani, a temutului imperiu al Habsburgilor care a stăpînit multe din popoarele ale căror țări sînt traversate și azi de bătrînul fluviu. Faima Vienei însă a rămas și în prezent aceea a unui important centru cultural, artistic și științific, cu numeroase universități, muzee și biblioteci.

...Părăsind Austria, Dunărea formează granița dintre Cehoslovacia și Ungaria. Dintre localitățile prin care trece, pe teritoriul cehoslovac, Bratislava este una din cele mai importante. Ea numără circa 280 000 locuitori și, după cum spune legenda, fondatorul său a fost generalul roman Pison. De aceea, la început, orașul s-a numit Pisonium, apoi Brecislava, de unde-și trage numele actual..

Ajunsă pe teritoriul Ungariei, în dreptul orașului Vac, se izbește de masivul muntos Nograd Honi. De aici, Dunărea își schimbă direcția de la est spre sud pornind spre capitala Ungariei — Budapesta. Aici i se deschid, asemenea unor arcuri de triumf, opt poduri monumentale. Primul pod care cu secole în urmă a unit cele două orașe — Buda, situat pe malul drept al Dunării cu Pesta, pe cel stîng — a fost construit în timpul împărătesei Maria Tereza. După cum s-a constatat din ruinele descoperite spre sfîrșitul secolului trecut, Budapesta a fost clădită pe locul unde se găsea colonia romană Aquincum.

Astăzi Budapesta, cu bulevardele sale largi, cu clădirile sale monumentale și cu pitoreasca insulă Margareta în care se află un splendid parc atrage foarte mulți vizitatori. În Budapesta și împrejurimi, în fabricile ce produc camioane și motociclete, în întreprinderile de aparataj electric și produse textile și în șantierele navale, lucrează mai mult de jumătate din muncitorii țării. De la Budapesta pînă la granița cu Iugoslavia fluviul străbate respirînd puternic pe o lățime de 700—800 m cîmpia ungară făcînd-o să rodească bogat pe o lungime de circa 170 km. Apoi, pe teritoriul Iugoslaviei, mai spre sud de confluența cu rîul Drava, Dunărea își schimbă din nou cursul spre răsărit, și se unește în aval de Novi Sad cu cel mai mare afluent al său Tisa, rîu navigabil, în amonte, pe o distanță de 300 km.

În sfîrșit, la confluența sa cu rîul Sava, Dunărea trece prin a treia capitală—Belgrad capitala Iugoslaviei, oraș cu o populație care astăzi numără aproape 800 000 de locuitori. Clădit pe ruinele cetății romane Taurunum, unde împăratul Traian și-a concentrat armatele înainte de a începe războiul cu poporul dac, Belgradul a fost distrus de avari și refăcut de bizantini. Orașul a primit în secolul al XII-lea — în timpul domniei regelui sîrb Ștefan al II-lea — numele de Beograd (orașul alb).

Pînă aproape de granițele țării noastre Dunărea și-a îmbogățit debitul cu apele a zeci de afluenți pregătindu-și parcă forțele pentru drumul greu și anevoios pe care-l are de străbătut la Cazane și Porțile de Fier, oferind oamenilor, în încleștarea sa cu munții, priveliști nebănuit de frumoase, unice prin pitorescul lor.

(Va urma)

Veronica ILIESCU

④

1. Imagine din Belgradul de azi.

2. La Passau (R.F. a Germaniei) Dunărea oferă o priveliste unică.

3. Instantaneu bulgar.

4. Castel medieval austriac construit in secolul al XVII-lea pe o stincă de granit.

5. Peisaj din Budapesta.

6. Dunărea involburată oferă tinerilor dintr-un sat slovac prilej de intreceri nautice.

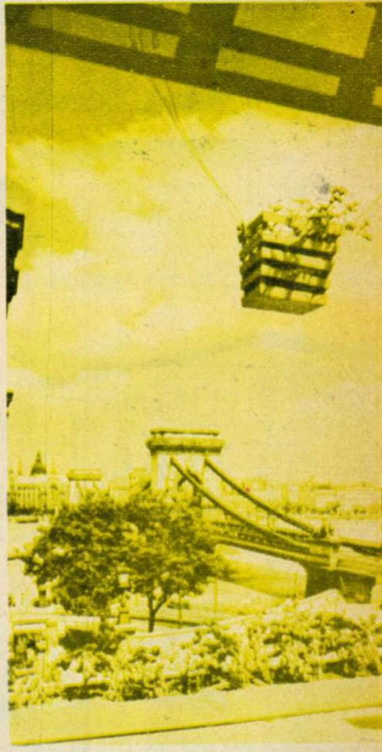

5

⑥

GÎNDIT ÎN ROMÂNIA

— CUM SE SIMTE UN INVENTATOR CÎND PRIMEŞTE MEDALIA DE AUR A UNUI SALON INTERNAŢIONAL DE INVENŢII? ÎN LOCUL RĂSPUNSULUI, UN SURÎS...

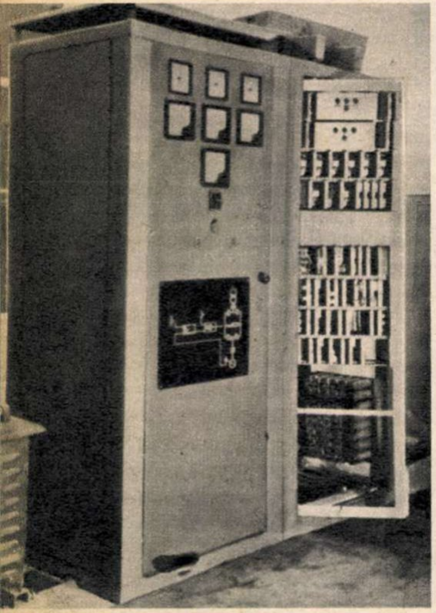

VARIATORUL DE VITEZĂ, STATIC, PENTRU MOTOARE ASINCRONE, PREMIAT LA VIENA.

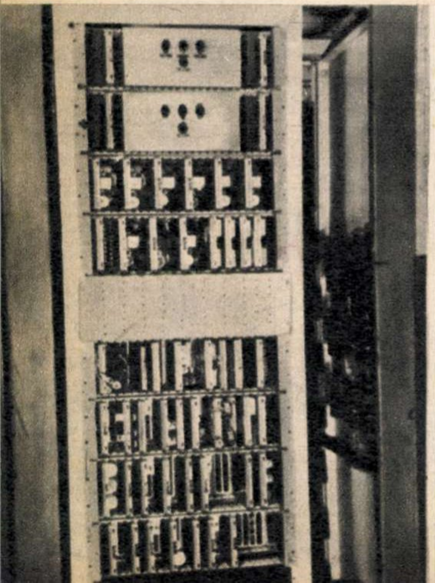

A FI INVEN

La 4 mai 1952 clubul tinerilor radioamatori de la Palatul pionierilor elibera carnetul cu numărul 2 celui de al doilea membru al său. Acelaşi nume, Ioan Doré Landau, era scris, în septembrie 1968, pe diploma prin care i se decerna fostului pionier marea medalie de aur a salonului de invenţii din cadrul Tîrgului internaţional de la Viena.

— Cercul de radioamatori a fost, ne spune tînărul inginer Ioan Doré Landau, primul meu contact organizat cu tehnica. Aveam vreo treisprezece ani cînd am început să particip la activitatea cercului, iar materiile mele preferate erau matematica şi fizica...

Momente trăite cu 16 ani în urmă se succed într-o perindare de imagini iluminate de căldura memoriei. Un băiat cu priviri iscoditoare stăruind îndelung în faţa aparatului de emisie-recepţie. Dar nu numai pentru a recepţiona unul din obişnuitele mesaje pe care le schimbă între ei radioamatorii, ci mai ales pentru a cerceta cu de-amănuntul schema de construcţie a aparatului, pentru a imagina soluţia tehnică a unei recepţii mai clare. Acelaşi băiat migălind la construcţia miniaturală a unor aparate de radio, într-o perioadă cînd această problemă abia începea să fie de actualitate.

Apoi, ca într-o străfulgerare, revelaţia unei mari şi constante pasiuni pentru tehnică — în particular pentru electronică şi automatizare, ca urmare a luării de contact cu diverse instalaţii de acest fel ce se găseau la Palatul pionierilor.

Urmează ani de studiu îndîrjit, perseverent, pe drumul profesiunii alese, aceea de inginer electronist. Micul radiotehnician din 1952, devenit student al Facultăţii de electronică din cadrul Institutului politehnic din Bucureşti, se afirmă în cadrul cercurilor ştiinţifice studenţeşti, obţinînd, în 1957, pentru lucrările prezentate, un premiu naţional. Un an mai tîrziu, sub conducerea prof. univ. Gh. Cartianu, membru corespondent al Academiei, păşeşte în rîndul inventatorilor, concepînd cîteva elemente originale din aparatura modernă destinată automatizării.

PORTRETE PARALELE

Talentul, voinţa, perseverenţa au reuşit să impună multe personalităţi ştiinţifice, chiar cînd de-a curmezişul drumului acestora au stat mari obstacole. Cu atît mai de timpuriu şi mai deplin are loc afirmarea însuşirilor creatoare atunci cînd ele beneficiază de un climat favorabil. Biografia inginerului Ioan Doré Landau este în această privinţă un exemplu elocvent.

— Am întîlnit de la început, ne mărturiseşte tînărul inventator, în profesorul Cartianu nu numai un strălucit conducător ştiinţific, şi un om adevărat, care a alimentat permanent pasiunea mea de a cerceta sub imboldul competenţei sale ştiinţifice. A încurajat primele mele încercări, mi-a întărit încrederea în propriile posibilităţi, arătîndu-mi că o soluţie neconfirmată de practică nu trebuie considerată un eşec, ci un îndemn de a persevera în vederea găsirii altei soluţii. Îmi aduc aminte că pe cînd îmi definitivam primele invenţii întîrzia seri întregi lîngă mine, în laborator.

Astfel au prins contur definitiv, rînd pe rînd, o serie

AMINTIRI DIN COPILĂRIE, DAR NU NUMAI ATÎT...

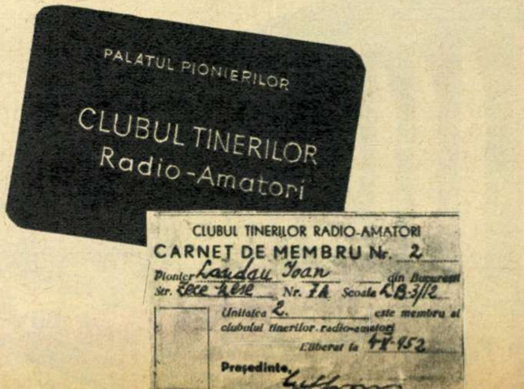

PALATUL PIONIERILOR

CLUBUL TINERILOR
Radio-Amatori

CLUBUL TINERILOR RADIO-AMATORI
CARNET DE MEMBRU Nr. 2
Pionier Landau Ioan din Bucureşti
Str. Zece Mese Nr. 7A Şcoala L.B. 3/12
Unitatea 2. este membru al clubului tinerilor radio-amatori
Eliberat la 4.V.952
Preşedinte,

întreagă de invenții — opt la număr pînă în prezent — în domeniul aparaturii de automatizare, al sistemelor de reglare tranzistorizate pentru acționări electrice. Mărturia valorii acestor invenții ale inginerului Ioan Doré Landau o constituie faptul că la nici 27 de ani i-a fost decernat titlul de doctor în științe tehnice, iar soluțiile lui în domeniul reglării vitezei motoarelor asincrone au fost brevetate în țări cu o veche tradiție industrială și cu un nivel tehnic foarte înalt ca Franța, R.S. Cehoslovacă, S.U.A., Elveția, R.D.G., Anglia, Japonia și R.F. a Germaniei.

Jurnalele de actualități cinematografice au prezentat secvențe impresionante din tabloul de înaltă precizie tehnică pe care-l prezintă linia automată pentru producția de țevi de la Uzina «Republica» din București linie pusă în funcțiune în 1967. Vă mai amintiți succesiunea neîntreruptă, aproape fantastică, a rostogolirii țaglelor incandescente în devenirea lor viitoare. La unul din utilajele ei se aplică sistemul de reglare automată conceput de dr. inginer Ioan Doré Landau, cercetător științific la Institutul de energetică al Academiei. Iar la salonul de invenții al Tîrgului internațional de la Viena (1968), printre campionii confruntării mondiale de inteligență și talent se numără și sistemul de reglare a vitezei motoarelor asincrone elaborat de inginerul român.

PROFESORII AU CUVÎNTUL

«Evoluția tînărului dr. inginer Ioan Landau, ne-a spus prof. univ. *Edmond Nicolau*, decanul Facultății de cibernetică, a confirmat din plin încrederea noastră în deplina realizare a calităților sale, care se întrevedeau încă din anul III de facultate. Deși era un student excepțional, el s-a arătat întotdeauna de o modestie deosebită, nu a cerut niciodată să fie exceptat de la vreuna din îndatoririle obișnuite. Nu-mi amintesc să fi lipsit vreo oră de la curs sau de la orele de laborator. Țin minte în schimb cîte ore în plus își petrecea în laborator căutînd aplicații practice, concrete ale îndrăznețelor ipoteze pe care le elabora, concepînd noi și noi variante ale schemelor de montaj electronic».

TATOR

Prof. univ. *Gh. Cartianu*, membru corespondent al Academiei, primul și cel mai îndrăgit mentor științific al tînărului inventator, ne-a declarat la rîndul său: «Sînt convins că premiul acordat inginerului Landau constituie o verigă importantă, dar nu cota maximă a activității lui științifice. Am încredere că acest fost student al meu, pe care l-am îndrăgit pentru inteligența, pentru perseverența lui în studiu, pentru profunzimea gîndirii științifice, ne va face să auzim încă multe lucruri bune despre el. Lucrările lui vor contribui la afirmarea și mai deplină a forțelor științifice românești în domeniul automatizării și al construcției de aparate electronice. Exemplul lui dă temei năzuințelor de afirmare în domeniul științei și tehnicii pe care le au toți tinerii talentați ce se găsesc astăzi încă pe băncile școlii».

*

Un carnet modest de radioamator înmînat cu 16 ani în urmă unui pionier. Cea mai înaltă distincție acordată într-o întrecere mondială a inventatorilor. Momentul de început și cel actual pe drumul continuu ascendent al unui tînăr inventator. Între ele se află anii de muncă perseverentă, de îndrăzneală creatoare, de studiu, de căutări, încurajate de dragostea și profunda înțelegere a unor oameni de știință cu reputație internațională. Drumul vieții unui inventator, pildă și imbold pentru zeci și zeci de alți tineri din țara noastră care vor să pornească pe drumul cercetării științifice creatoare.

H. LEREA

Colaboratorul nostru ION MIHUȚ vă întreabă:

Vă mai plac jucăriile?

De peste 50 de ani, vechiul centru industrial Nürnberg a devenit cunoscut și prin producția de jucării mecanice pe care firma «Schuco» le trimite în toată lumea.

Cutreierînd fabrica, ai impresia că te afli într-un adevărat univers al jucăriilor. «Mașina domnului doctor», care se aseamănă cu o birjă nu este altceva decît miniatura unuia din strămoșii automobilului de astăzi.

Ursulețul vorbitor.

Dar, în «galeria» mașinilor se află și «camioane teleghidate», «mașini care nu cad de pe masă», «Cadillac»-uri miniaturale etc.

Cele mai fermecătoare dintre toate jucăriile mecanice produse la Nűrnberg sînt însă păpușile și animalele. Ursulețul dansator sau fotbalist, cățelul care face sluj în fața micului său stăpîn sau maimuțica «Mumba» sînt demne de a stîrni hazul celui mai mofturos copil.

Fotografiile de față vă prezintă doar cîteva din aceste minunate jucării pe care meșterii fabricii «Sucho» le oferă copiilor.

Un simpatic motan care are o mare flexibilitate, ceea ce dă posibilitatea să te joci cu el cum vrei.

Iată și un ursuleț... fotbalist!

Goofl este de fapt reproducerea cîinelui Pluto din nemuritoarele desene animate ale lui Walt Disney.

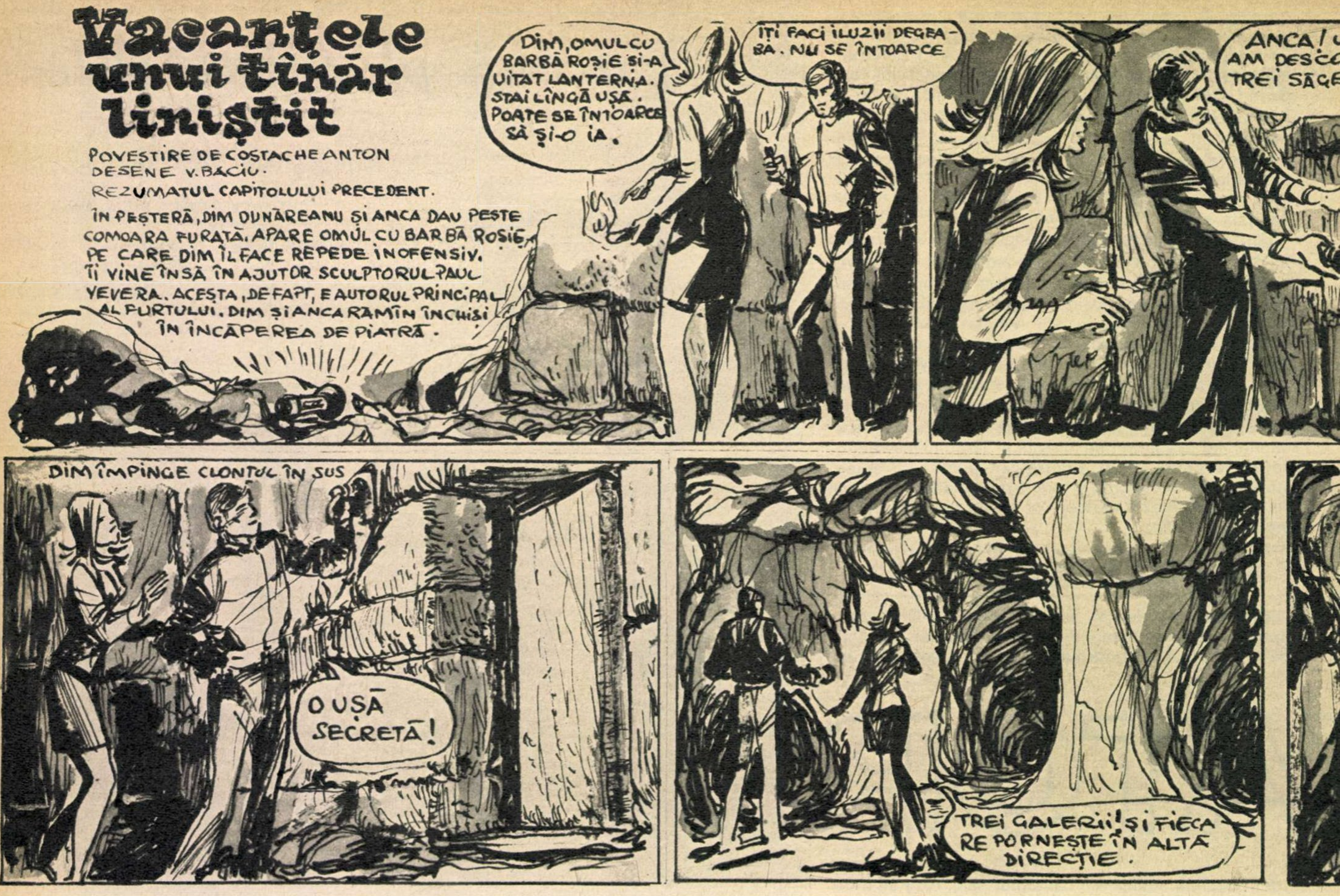
Vacanțele unui tînăr liniștit
POVESTIRE DE COSTACHE ANTON
DESENE V. BACIU.
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT.
ÎN PEȘTERĂ, DIM DUNĂREANU ȘI ANCA DAU PESTE COMOARA FURATĂ. APARE OMUL CU BARBĂ ROȘIE, PE CARE DIM ÎL FACE REPEDE INOFENSIV. ÎI VINE ÎNSĂ ÎN AJUTOR SCULPTORUL PAUL YEVERA. ACESTA, DE FAPT, E AUTORUL PRINCIPAL AL FURTULUI. DIM ȘI ANCA RAMÎN ÎNCHIȘI ÎN ÎNCĂPEREA DE PIATRĂ.
DIM, OMUL CU BARBĂ ROȘIE ȘI-A UITAT LANTERNA. STAI LÎNGĂ UȘĂ. POATE SE ÎNTOARCE SĂ ȘI-O IA.
ÎȚI FACI ILUZII DEGEABA. NU SE ÎNTOARCE
ANCA! AM DESCO TREI SĂGE
DIM ÎMPINGE CLONTUL ÎN SUS
O UȘĂ SECRETĂ!
TREI GALERII! ȘI FIECARE PORNEȘTE ÎN ALTĂ DIRECȚIE.

ATANASIE TOMA

REVANȘA

2

ROMAN FOILETON

Din cînd în cînd, cîte un val puternic îi împroșca fața cu stropi sărați și amari. Primea dușul rece al oceanului cu nepăsarea omului care nu mai are de ce să se teamă. Îi era ciudă că nu reușea să adune din cei 22 de ani petrecuți în Alaska și alte amintiri decît reumatismul de la încheieturile picioarelor, cuibărit acolo din apele reci ale pîraielor cu nisip aurifer. Închidea însă ochii și se vedea în Nevada, întins pe nisipul încins, tratîndu-și picioarele bolnave cu soare și gudroane de la puțurile cu petrol.

După ce douăzeci și doi de ani a fost la un pas de moarte, cu o mînă cernînd nisipul aurifer, iar cu cealaltă păzindu-și avutul cu Coltul de 9 mm, va pune capăt aventurii și își va cumpăra un ranch lîngă Reno. Cu aceleași gînduri cobora după șase zile de călătorie, la Seattle. Clima

• Revanșa • 8

blîndă de la paralela de 45° îi consolidă lui Tex buna dispoziție. Trase ca de obicei, cînd sosea la Seattle cu treburi, la hotelul «Orinoc». Avea bagaj puțin, așa că directorul hotelului, care îl cunoștea, îl întrebă cu binecunoscuta jovialitate yankee atunci cînd este vorba de afaceri:

— Aveți un nou bussines, mister Tex?

— Cel mai mare din viața mea — răspundea Tex cu un zîmbet de satisfacție.

Cu gîndul la soarele Nevadei, Tex uitase deja neplăcerile și oboseala navigației pe oceanul răvășit de o hulă îndrăcită. Coborî imediat în restaurantul hotelului și ceru un prînz care ar fi săturat o familie.

— Vă recomand și un «vol — au — vent à la financiere»... Este specialitatea noului nostru bucătar, un francuz care a gătit și pentru regina Angliei...— îl îmbie chelnerul cînd văzu pofta de mîncare a clientului.

La cafea, Tex ceru ziarele. Un titlu din pagina întîi a lui «Curier of Seattle» îl fascină: «un negru ridică mănușa!»

— Vă interesează boxul, domnule? Il iscodi chelnerul care avea chef de vorbă.

— Mai mult decît crezi... Ei drace... Știi că e bună? Tex era absorbit de lectură, dar chelnerul continuă să vorbească, deși nimeni nu-l asculta:

— Cineva o să se umple de bani în afacerea asta, domnule, ascultați-mă pe mine care am văzut multe... Iar negrul ăsta, cum naiba îl cheamă? N-aș vrea să fiu în pielea lui.

• Revanșa • 9

Tex își aprinse o havană lungă și parfumată, mormăi ceva printre dinți și se apucă să recitească textul. Parcurse din fugă pasajele care comentau îndrăzneala boxerului negru care pentru

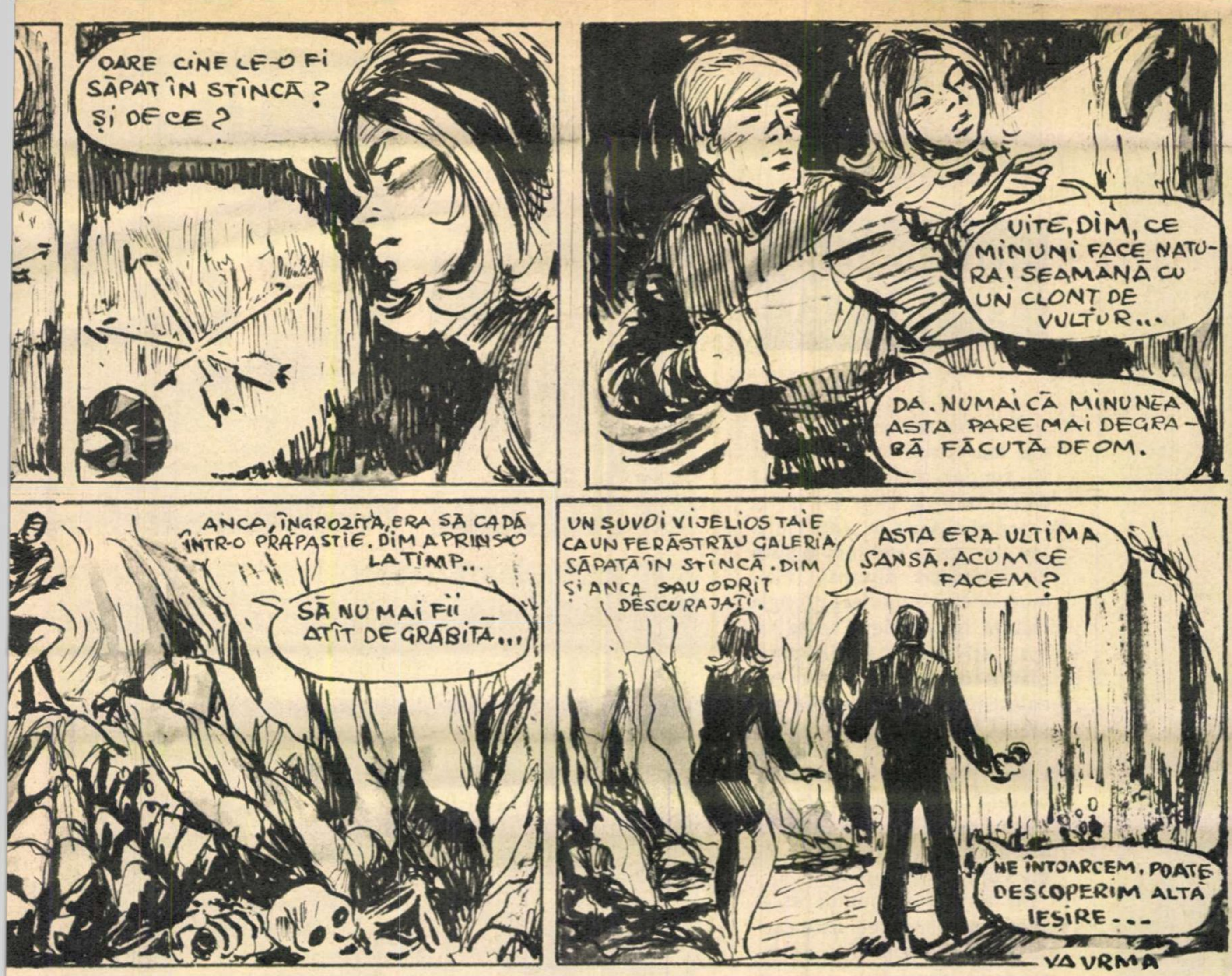
OARE CINE LE-O FI SĂPAT ÎN STÎNCĂ? ŞI DE CE?
UITE, DÎM, CE MINUNI FACE NATURA! SEAMĂNĂ CU UN CLONŢ DE VULTUR...
DA. NUMAI CĂ MINUNEA ASTA PARE MAI DEGRABĂ FĂCUTĂ DE OM.
ANCA, ÎNGROZITĂ, ERA SĂ CADĂ ÎNTR-O PRĂPASTIE. DIM A PRINS-O LA TIMP...
SĂ NU MAI FII ATÎT DE GRĂBITĂ...
UN ŞUVOI VIJELIOS TAIE CA UN FERĂSTRĂU GALERIA SĂPATĂ ÎN STÎNCĂ. DIM ŞI ANCA S-AU OPRIT DESCURAJAŢI.
ASTA ERA ULTIMA ŞANSĂ. ACUM CE FACEM?
NE ÎNTOARCEM. POATE DESCOPERIM ALTĂ IEŞIRE...
VA URMA

UMOR

ULTIMUL ÎN CLASĂ

Tatăl: Cum se face, Nelule, că ai trecut ultimul din clasă?

Nelu: Păi, să vezi tăticule, că ăla care trebuia să treacă cel din urmă s-a îmbolnăvit.

S-A PLÎNS ÎNVĂŢĂTOAREA

Mama: — Petrică, s-a plîns din nou tovarăşa învăţătoare de tine.

Petrică: — Nu se poate mamă! Azi nici n-am dat pe la şcoală!

VITEZĂ

Doi melci tocmai au trecut un pod, cînd acesta se prăbuşeşte. Unul din ei exclamă:

— Totdeauna e bine să te grăbeşti!

● *Revanşa* ● *10*

prima oară îndrăznea să provoace la titlul mondial un alb şi se opri la textul înţelegerii survenite între cei doi boxeri sau, mai bine-zis, între managerii lor:

CONTRACT

Între subscrişii James Jim Jeffries şi Jack Johnson a survenit următoarea înţelegere:

1. Să ne batem pentru titlul lumii la categoria grea de box.

2. Acceptăm să luptăm pentru clubul sau persoana care va oferi cea mai bună reţetă.

3. Propunerile trebuie făcute pînă la 1 noiembrie 1909 orele 15, la hotelul Albany din New-York.

4. Cluburile sau persoanele care vor să facă propuneri trebuie să depună pînă la 31 octombrie 1909 pe adresa domnului avocat Robert Murphy — New-York o sumă de 5 000 de dolari, drept garanţie a seriozităţii.

5. Arbitrul va fi ales de comun acord.

6. Lupta se desfăşura pe parcursul a 45 de reprize.

7. Din reţeta luptătorilor, 75 la sută va încasa învingătorul, iar 25 la sută învinsul.

8. Depunem prezentul contract în mîinile domnului Robert Murphy împreună cu suma de 10 000 de dolari, 5 000 de dolari reprezentînd garanţia, iar 5 000 de dolari onorariul.

9. Lupta se va desfăşura cel mai tîrziu la

● *Revanşa* ● *11*

● *Revanşa* ● *12*

5 iulie 1910.

10. Ambii luptători consimţim să ne batem după regulile stabilite de marchizul de Queensbury[*], cu mănuşi de 5 uncii.

Semnat

James Jim Jeffries
Jack Johnson

— Ce ziceţi domnule? E o afacere grasă, nu-i aşa? — continuă să-l iscodească chelnerul în timp ce îi turna vin în pahar.

— Spune-mi, cînd am mîine tren spre New-York? — îl întrebă Tex, în timp ce îşi căuta stiloul pentru a alcătui textul unei telegrame.

— Aveţi un tren bun noaptea... În trei zile sînteţi la New-York.

— Poşta e departe?

— Nu, domnule, după colţ a treia stradă...

Chiar în noaptea aceea pornea din Seattle spre New-York, hotelul Albany, următoarea telegramă «Trimis 5 000 de dolari garanţie — STOP — sosesc pentru discuţii suplimentare la 31 octombrie — STOP — Tex Richard».

(Va urma)

---

[*] Marchizul de Queensbury: creator al boxului modern, acest aristocrat englez care a trăit pe la începutul secolului trecut a dat sportului cu mănuşi reguli care în linii mari sînt şi astăzi valabile pe ring. Menţiunea din contract nu este întîmplătoare, căci pe vremea aceea în box nu exista un regulament unitar. Fiecare ţară îşi avea regulile ei, fiecare club asemenea, ba chiar şi luptătorii îşi aveau propriul regulament. Cum s-ar spune «cîte bordeie, atîtea obiceiuri».

MICRO-ENCICLOPEDIE

ULCIORUL MAIMUȚEI

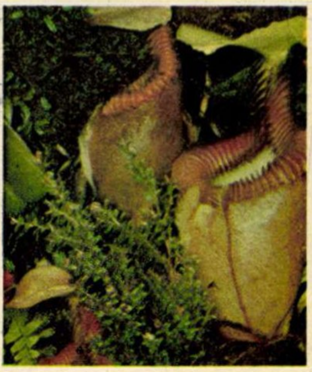

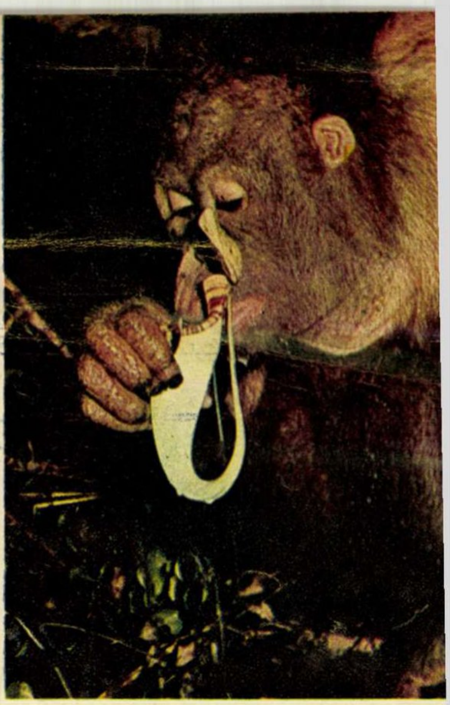

În insula Kalimantan — cea mai mare insulă a Indoneziei — timpul ploios alternează cu cel secetos, cînd apa nu se poate găsi decît în albia rîurilor mari ce se află însă la sute de kilometri distanță. Maimuțele care populează jungla insulei își potolesc setea cu apa strînsă în florile unei plante carnivore numită de daiaci (locuitorii insulei) «ulciorul maimuței», iar de către oamenii de știință *Nepenthes villosa*. Unele din florile acestei plante ajung la un diametru de 30 cm și o înălțime de aproape o jumătate de metru.

În timpul sezonului uscat «ulciorul maimuței» este căutat atît de femeile cît și de copiii daiacilor care vin cu coșuri impermeabile împletite din bambus și strîng apa din florile acestei plante.

PRIETENI DE VÎNĂTOARE

Acolo unde Amazonul își sfîrșește lunga sa călătorie, în vasta regiune de mlaștini și pămînturi virgine a deltei, stăpînesc jaguarul și pantera neagră. În pădurile de mangrove — arbori uriași ale căror multiple rădăcini dau peisajului o înfățișare fantastică — aceste două feline mereu în căutare de pradă, nu pregetă să intre în apele repezi ale fluviului, unde înotînd cu vigoare, prind pești, lutri și broaște țestoase.

Deși se dovedesc adversari înverșunați atunci cînd se întîlnesc în pădure, jaguarul și pantera neagră par să devină prieteni cînd vînează împreună în apă (vezi și coperta noastră).

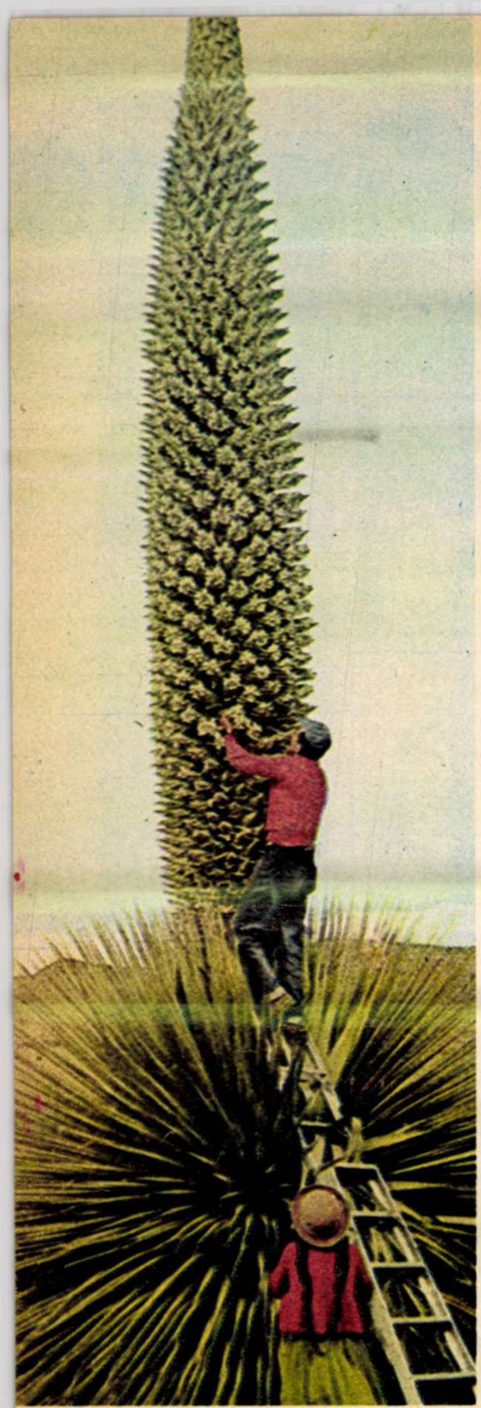

SEMN DE EXCLAMARE?

Cea mai înaltă plantă din lume crește pe stîncile granitice ale Anzilor bolivieni și este numită popular «planta seculară» deoarece viața ei are o durată de aproape 160 de ani. Oamenii de știință i-au dat numele de Puya raimondii. Ea face parte din familia amarilidaceelor și este «soră» cu agava care însă are o viață numai de 20 de ani. Planta seculară atinge înălțimea de 12 m și are forma unui uriaș semn de exclamare. La 2—3 ani înfloresc cîteva flori. Fructele lor capsulare nu au nici o întrebuințare.

Bolivianul din fotografie încearcă să taie unul din fructele uscate care cu zeci de ani în urmă a fost o floare.

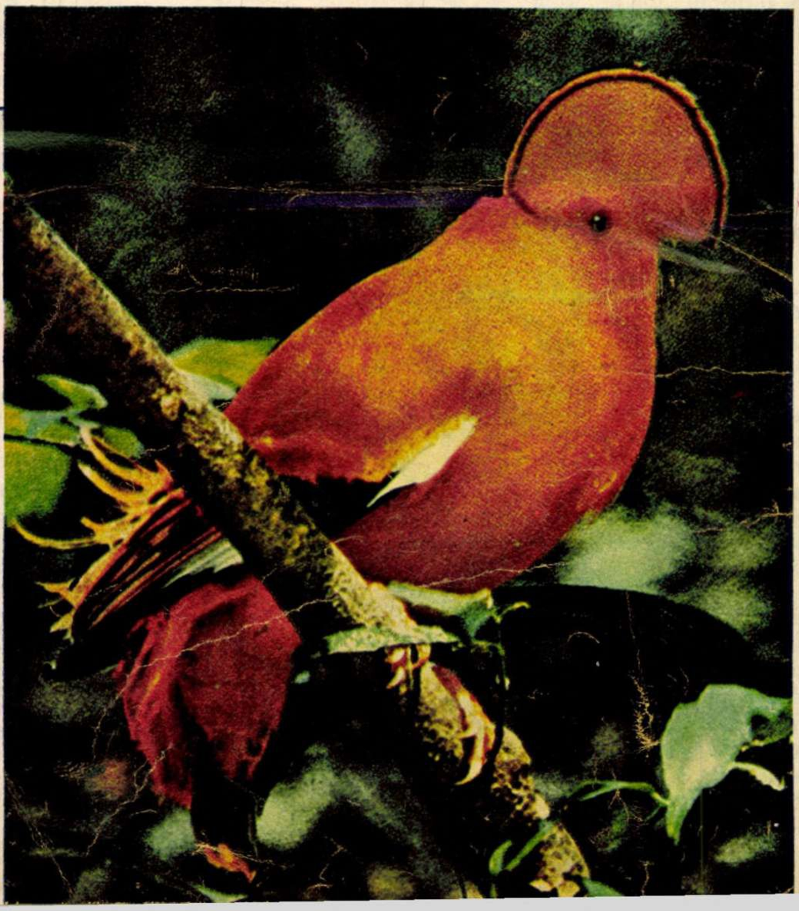

PORUMBELUL URARI

În delta rîului Esseguibo din Guyana Britanică (America de Sud) precum și în pădurile mlăștinoase din împrejurimi se întîlnește adesea un porumbel, de culoare portocaliu închis, numit de către indienii macusi «urari». Naturaliștii îi spun Rupicola-rupicola.

Această frumoasă pasăre este înzestrată de natură cu o creastă în formă de evantai, care-i acoperă ciocul. Cînd mănîncă, urari își strînge creasta pentru a-și descoperi ciocul. Se hrănește cu insecte și semințe. Indienii vînează pasărea atît pentru carnea ei gustoasă cît și pentru penele pe care le întrebuințează ca podoabe pentru cap și nas.

MINI tehnicus

(URMARE DIN PAG. 3)

În acelaşi timp, obiectul va fi însoţit de o confirmare dată de directorul şcolii sau comandantul de pionieri al unităţii, pentru lucrările efectuate individual sau colectiv în cadrul şcolii, sau din partea conducerii Casei pionierilor în cazul în care lucrările sînt efectuate individual sau colectiv în cadrul Casei pionierilor. Confirmarea va trebui să garanteze că obiectele trimise la concurs sînt într-adevăr opera autorilor lor.

După stabilirea premiilor şi după participarea la expoziţia anuală a Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, obiectele vor fi ţinute la dispoziţia concurenţilor spre a fi restituite.

6. **Între 15 aprilie — 1 mai 1969 juriul de specialitate se va întruni spre a clasifica obiectele şi a decerna premiile.** Criteriile sînt următoarele: INGENIOZITATE, TEHNICITATE, ÎNDEMÎNARE, DIFICULTATE ÎN EXECUŢIE, FINISAJ. Condiţia esenţială ca o construcţie să intre în concurs este ca ea SĂ FUNCŢIONEZE. Un accent deosebit se va pune pe construcţiile UTILE.

PREMIUL CEL MARE (pentru individual sau colectiv) **UN** CART — se va acorda lucrării celei mai bune din concurs.

PREMII COLECTIVE:

Premiul I — întreg colectivul va merge într-o tabără pionierească internaţională. **La acest premiu se pune în mod special condiţia ca participanţii să fie foarte buni la învăţătură.**

Premiul II — cîte un ceas de mînă de bu[illegible]alitate pentru fiecare membru al colectivului.

Premiul III — cîte o trusă Mont Blanc [illegible]ntru fiecare membru al colectivului.

PREMII INDI[illegible]IDUALE

Premiul I cîte un magnetofon Tesla (pentru fiecare secţie în parte)

Premiul II cîte un aparat cu tranzistori Mamaia (pentru fiecare secţie în parte).

Premiul III cîte o bicicletă «Elegant» (pentru fiecare secţie în parte).

În afara premiilor principale, se vor mai acorda: **2 premii pentru originalitate; 3 premii speciale; 20 menţiuni, pentru fiecare secţie în parte).**

Subliniem că acelaşi participant individual, sau acelaşi colectiv, poate concura cu lucrări la mai multe secţii deodată avînd posibilitatea de a primi concomitent mai multe premii. În acest caz va trebui să se completeze cîte un brevet pentru fiecare secţie în parte.

Vor mai fi premiaţi maiştrii, inginerii, profesorii, tehnicienii care se ocupă de îndrumarea concurenţilor.

2. Cele mai izbutite 300 de construcţii şi în primul rînd cele premiate vor fi selecţionate în expoziţia Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor.

3. Primii 200 de participanţi stabiliţi de juriu în ordinea notelor obţinute, ale căror lucrări au intrat în concurs (fiind funcţionale), chiar dacă nu au fost premiate, devin automat membri ai clubului Minitehnicus-Cutezătorii primind carnet şi insignă. Aceşti 200 de participanţi vor pleca pe timpul verii în tabăra Minitehnicus — special amenajată pentru ei.

Redacţia a hotărît de asemenea, să acorde **TROFEUL ŞI DIPLOMA SPECIALĂ MINITEHNICUS-CUTEZĂTORII** Consiliului judeţean sau municipal al Organizaţiei pionierilor, care va îndeplini următoarele condiţii: CEL MAI MARE NUMĂR DE PARTICIPANŢI LA CONCURS, CELE MAI MULTE LUCRĂRI TRIMISE LA CONCURS, CEL MAI MARE NUMĂR DE PREMII OBŢINUTE.

Trofeul Minitehnicus-Cutezătorii este TRANSMISIBIL. În cazul în care un consiliu judeţean sau municipal cîştigă de 3 ori la rînd, trofeul rămîne definitiv în posesia sa. În caz contrar, va remite trofeul judeţului sau municipiului cîştigător, păstrîndu-şi diploma de onoare care nu e transmisibilă.

În felul acesta redacţia îşi exprimă convingerea că pionierii şi şcolarii participanţi la concurs vor primi un sprijin şi mai mare din partea consiliilor judeţene şi municipale pentru a prezenta lucrări de un corespunzător nivel tehnic.

SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX • SFINX

✿ CLUBUL LOGICIENILOR ✿

Profesorul universitar EDMOND NICOLAU vă propune din nou două probleme de logică şi aşteaptă cu nerăbdare răspunsurile voastre.

TRIUNGHIURILE

— Te joci cu chibrituri? Sau rezolvi o problemă de geometrie?

— Observam că, uneori, legile care intervin în unele capitole de matematică nu pot fi exprimate uşor.

— La ce te referi?

— După cum observi, cu trei chibrituri pot construi un singur triunghi echilateral.

— Exact. Cu patru beţe, tot un singur triunghi. În schimb cu cinci beţe, numărul lor creşte la două.

— Dar cîte triunghiuri echilaterale se pot construi cu şase beţe de chibrit?

CE CULOARE AVEA VULPEA?

— Ştii, zise Ionel, că unchiul meu este marinar pe un cargo românesc?

— Desigur, răspunse Anton, doar l-am cunoscut. Dar de ce mă întrebi?

— Pentru că atunci cînd s-a întors din ultima lui călătorie mi-a povestit ceva tare curios.

— Ce anume?

— Fii atent. El mi-a spus că într-un port s-a întîlnit cu un explorator, o persoană foarte serioasă, care era şi vînător. Acest explorator i-a povestit unchiului meu că, odată, urmărind o vulpe, a mers mai întîi trei kilometri la sud, apoi trei kilometri la apus şi în fine alţi trei kilometri la nord, ajungînd însă exact în punctul din care plecase. Şi apoi unchiul meu mi-a cerut să-i spun... ce culoare avea vulpea!

— Ha, ha! rîse Anton. Răspunsul nu e chiar atît de greu...

Voi aţi putea să-l daţi, dragi cititori?

RĂSPUNSURILE LA ULTIMELE DOUĂ PROBLEME

1. 3 ciorapi.
2. Două foi.

Monoverb feminin (3—5)

A
A A
A A
A A
A A A A
A A

Ce anume ascunde această literă?

LABIRINT

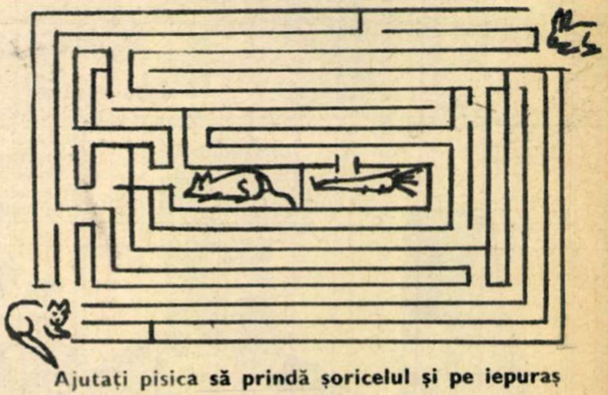

Ajutaţi pisica **să prindă şoricelul şi pe iepuraş să ajungă la morcov.**

REBO ANAGRAMAT

(4, 3 = 7)

Cum se dezleagă? Aflaţi ce reprezintă desenul şi amestecaţi literele astfel ca să obţineţi un cuvînt corect. Cheia arată numărul literelor fiecărui cuvînt şi numărul literelor din cuvîntul obţinut.

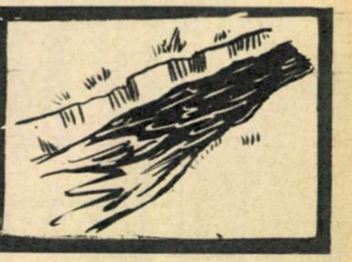

Mihai Vodă Viteazul

Scenariu:
VLAICU BÂRNA

5

Ilustrații:
TEODOR BOGOI

Mihai, Banul Craiovei, întemnițat și osîndit la moarte de Alexandru cel Rău care-și temea domnia. scapă de osîndă și pleacă spre Stambul, la vizirul Sinan-Pașa. Acolo, primește firman de domnie pentru Țara Românească.

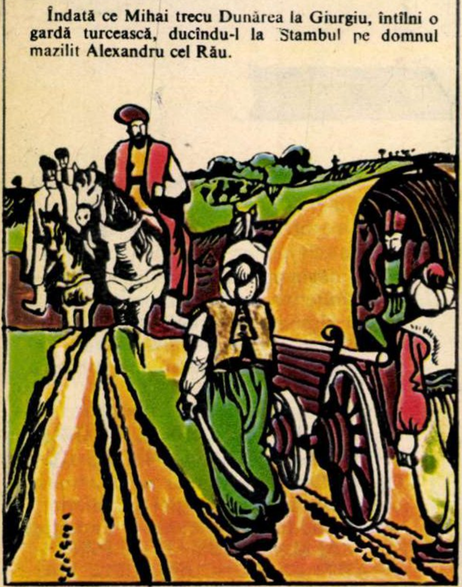

Îndată ce Mihai trecu Dunărea la Giurgiu, întîlni o gardă turcească, ducîndu-l la Stambul pe domnul mazilit Alexandru cel Rău.

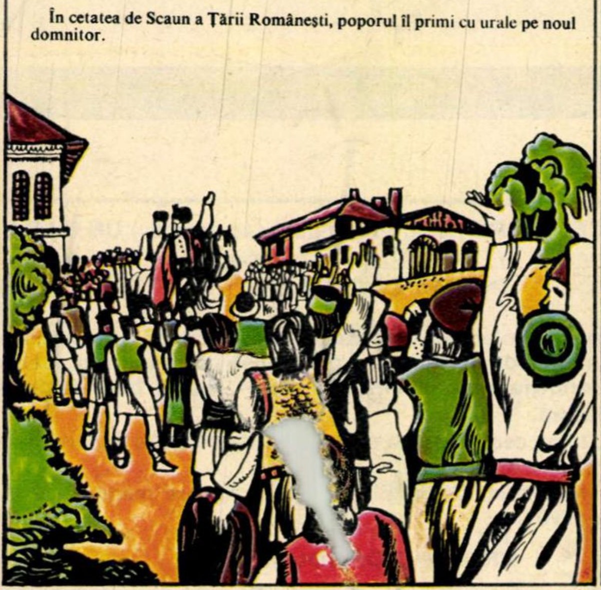

În cetatea de Scaun a Țării Românești, poporul îl primi cu urale pe noul domnitor.

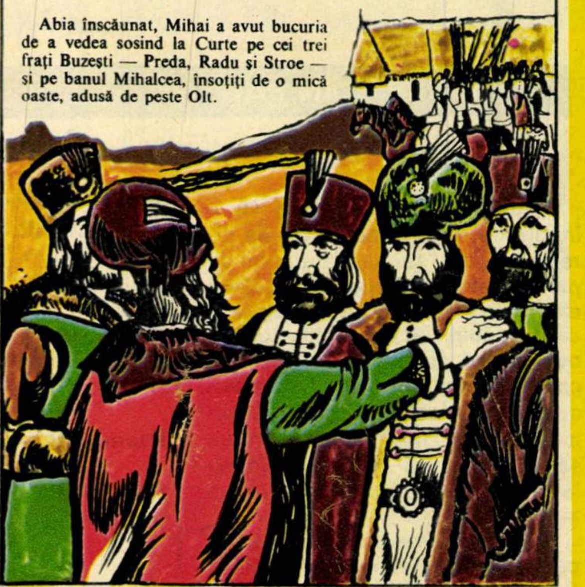

Abia înscăunat, Mihai a avut bucuria de a vedea sosind la Curte pe cei trei frați Buzești — Preda, Radu și Stroe — și pe banul Mihalcea, însoțiți de o mică oaste, adusă de peste Olt.

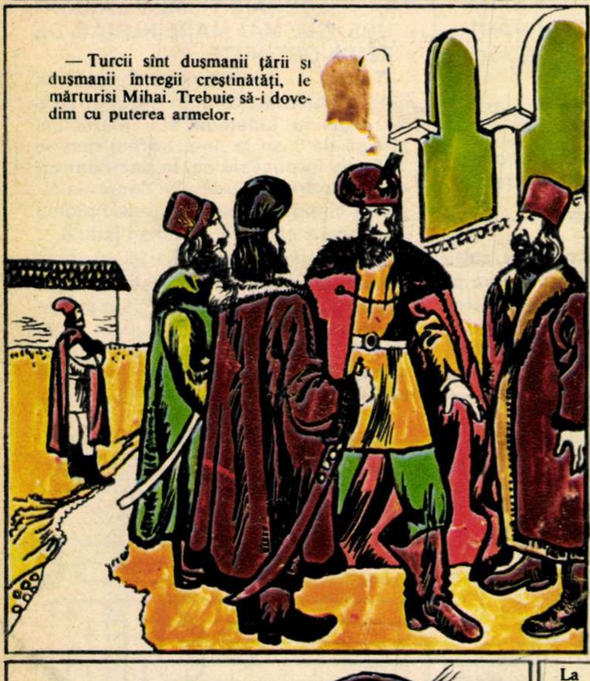

— Turcii sînt dușmanii țării și dușmanii întregii creștinătăți, le mărturisi Mihai. Trebuie să-i dovedim cu puterea armelor.

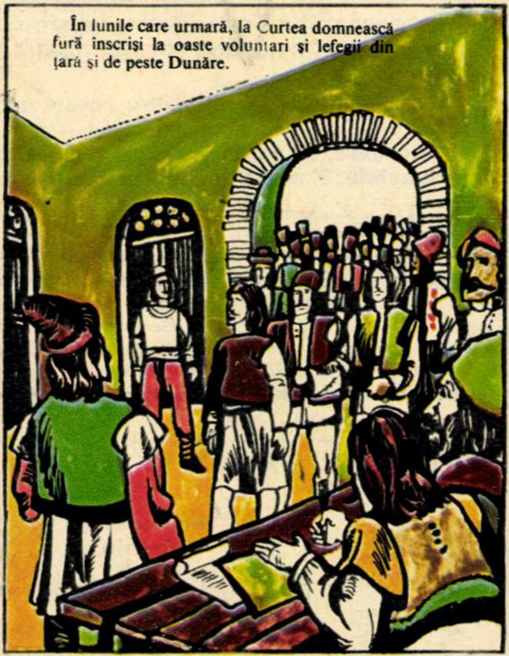

În lunile care urmară, la Curtea domnească fură înscriși la oaste voluntari și lefegii din țară și de peste Dunăre.

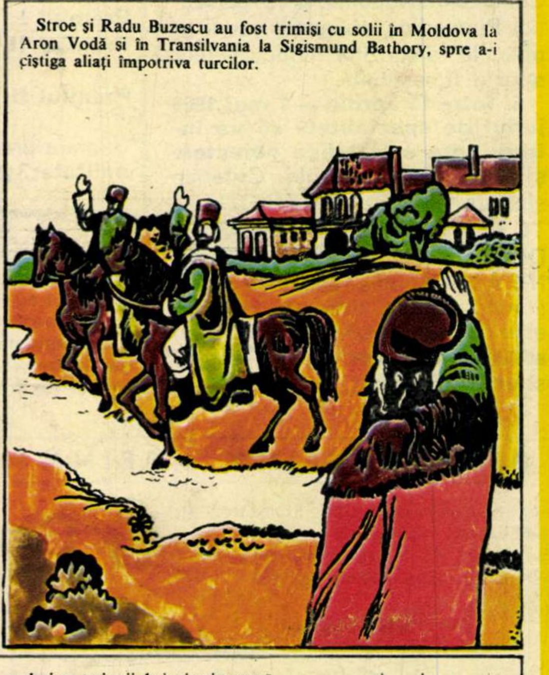

Stroe și Radu Buzescu au fost trimiși cu solii în Moldova la Aron Vodă și în Transilvania la Sigismund Bathory, spre a-i cîștiga aliați împotriva turcilor.

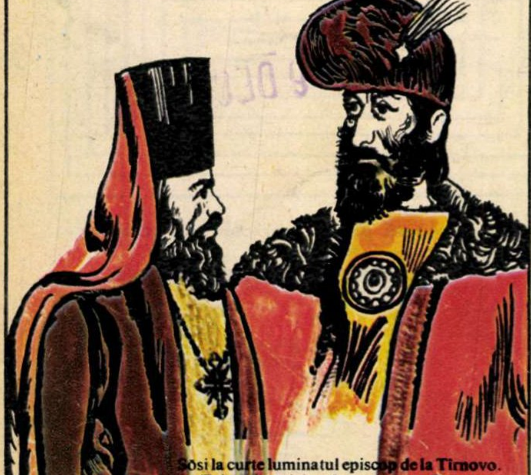

Sosi la curte luminatul episcop de la Tirnovo.
— Faima măriei tale a trecut Dunărea. Popoarele robite de păgîni de la măria ta așteaptă mîntuirea.

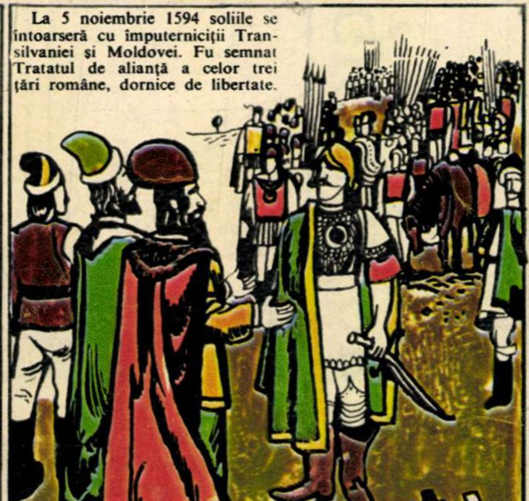

La 5 noiembrie 1594 soliile se întoarseră cu împuterniciții Transilvaniei și Moldovei. Fu semnat Tratatul de alianță a celor trei țări române, dornice de libertate.

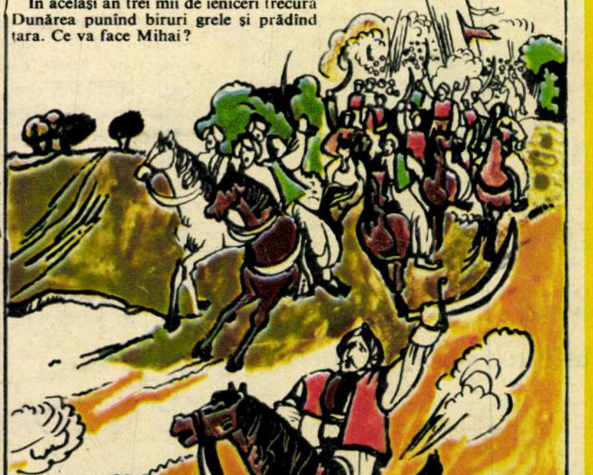

În același an trei mii de ieniceri trecură Dunărea punînd biruri grele și prădînd țara. Ce va face Mihai?

(Va urma)

Cutezătorii 42
Redacția: București, Piața Scînteii nr.1, telefon 17 60 10. Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII. Redactor artistic: Anca ARGHIR. Tehnoredactor: Rozalia BARANY.
1 leu